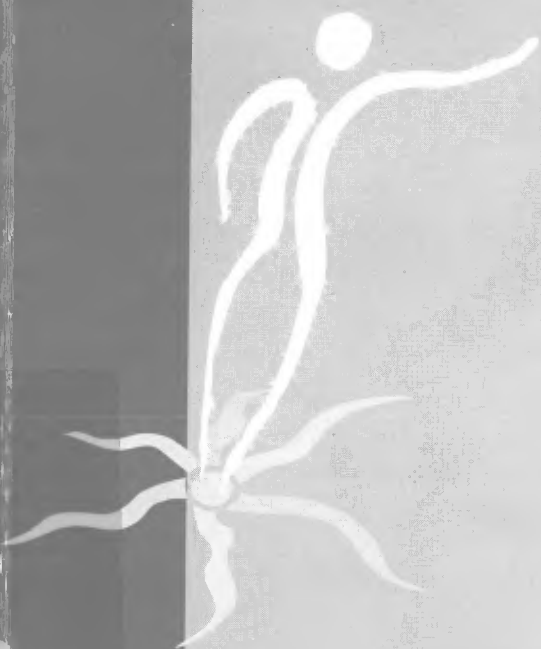

Wegwijzer
voor het amateurtheater
in Overijssel
1996-'97

BOEKMAN*stichting*

Studiecentrum voor kunst, cultuur en beleid

Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
telefoon bibliotheek 020-624 37 39

De uitleentermijn bedraagt 4 weken. Mits tijdig aangevraagd is verlenging met 4 weken mogelijk, tenzij de publikatie inmiddels is gereserveerd.

De uitleentermijn is verstreken op:

2/2/03

--	--	--

:379.825:792:353:(492.74):=10:

Boekmanstichting - Bibliotheek 97-376
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Wegwijzer

voor het amateurtheater
in Overijssel
1996-'97

Kunst & Cultuur Overijssel
Zwolle
1996

Woord vooraf

Voor u ligt het eerste exemplaar van de Wegwijzer voor het amateurtheater in Overijssel.

De Wegwijzer zal jaarlijks aan het begin van het theaterseizoen door Kunst & Cultuur Overijssel (KCO) in samenwerking met het Overijssels Centrum voor het Amateurtoneel (OCA) worden uitgeven.

Het boekje bevat informatie over en voor het amateurtheater in Overijssel. Allerlei facetten die daarbij een rol spelen, komen aan de orde: wat moet een vereniging allemaal doen om goed te functioneren, wat zijn scholingsmogelijkheden voor verenigingen en individuen die met theater bezig zijn, welke cursussen geeft het OCA en wat kunnen KCO en OCA voor het amateurtheater in Overijssel betekenen.

We zien dit boekje als de start van een nieuwe periode, waarin de amateurtheaterverenigingen meer met elkaar, met docenten en regisseurs, met culturele centra, podia en de overkoepelende organisaties samen werken om het amateurtheater in Overijssel (nog) meer tot bloei te brengen.

We wensen u een speels, vreugdevol en creatief theaterseizoen toe.

Kunst & Cultuur Overijssel,

Mabel Schalijs,
directeur.

Inhoud

Inleiding 7

- Wat doet KCO? 8
- Wat doet het NCA? 9
- Wat doet het OCA? 9

Algemene informatie

Inleiding 13

- 1 De rechtspersoon 14
- 2 De financiën 15
 - 2.1 BTW 15
 - 2.2 Auteursrecht 16
 - 2.3 Verzekering 17
 - 2.4 Subsidies en fondsen 18
- 3 De organisatie 21
 - 3.1 Beleid van de vereniging 21
 - 3.2 Publiciteit 21

Specifieke informatie

- 4 Repertoire 27
 - 4.1 Bibliotheken 27
 - 4.2 Uitgeverijen 28
 - 4.3 Tijdschriften 29
- 5 Regie 31
 - 5.1 Regisseurs 31
- 6 Scènografie 33
 - 6.1 Zalen 33
 - 6.2 Buitenlocaties 35
 - 6.3 Decor en kostuums 36
 - 6.4 Grime 38
 - 6.5 Licht en geluid 38
- 7 Docenten 39
 - 7.1 Drama 39
 - 7.2 Theatersport 41
 - 7.3 Grime 41
 - 7.4 Theatertechniek 42
 - 7.5 Zang/stemvorming 42
- 8 Cursussen 43
 - 8.1 Op onderwerp ... 43
 - 8.2 Op plaats ... 44
- 9 Voorstellingen en festivals 73

Index op plaats 77

Bijlagen: - formulier aanvullingen, opmerkingen en suggesties
- aanmeldingsformulier lidmaatschap NCA/OCA

Inleiding

Deze Wegwijzer is een initiatief van Kunst & Cultuur Overijssel (KCO). In overleg met de koepelorganisatie voor het amateurtheater in Overijssel, het Overijssels Centrum voor het Amateurtoneel (OCA), leek het een goede gedachte om te inventariseren wat er voor het amateurtheater in de provincie aanwezig is en dat weer te geven in een handzaam boekje. Het is de bedoeling dat de Wegwijzer jaarlijks aan het begin van het theaterseizoen uitgebracht gaat worden.

KCO en OCA bieden u deze Wegwijzer aan, in de verwachting dat de informatie die hierin verwerkt is, u van dienst kan zijn bij activiteiten op het terrein van het amateurtheater. De informatie over organisaties, instellingen, cursussen, docenten, regisseurs et cetera is een momentopname. Wij hopen in de loop van dit jaar aanvullende informatie via nieuwsbrieven te verstrekken. U mist nog 't een en ander, of u heeft nog suggesties voor de Wegwijzer die na de zomer van 1997 moet verschijnen? In dat geval vraagt KCO u haar daarover te berichten.

In de Wegwijzer vindt u behalve een algemeen, zakelijk gedeelte waarin aandacht wordt geschonken aan allerlei zaken waar een theatervereniging mee te maken krijgt, ook een meer specifiek gedeelte waarin de verschillende aspecten van het theatermaken zijn opgenomen: repertoire, regisseurs, scènografie, docenten, locaties en activiteiten voor en door amateurs.

Achterin treft u een formulier aan waarop u uw suggesties en op- en aanmerkingen kwijt kunt.

U kunt op twee manieren naar gegevens zoeken: via de inhoudsopgave op onderwerp en via de inhoudsopgave van steden en dorpen in Overijssel.

Op het gebied van amateurtheater is een drietal organisaties in Overijssel actief die een overkoepelende functie hebben: Kunst & Cultuur Overijssel, het Overijssels Centrum voor het Amateurtoneel en de Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater (NCA).

Wat doet KCO?

Kunst & Cultuur Overijssel is het centrale instituut van kunst en cultuur in de provincie Overijssel.

KCO steunt en ontwikkelt initiatieven die leiden tot een zo groot mogelijke deelname van de bevolking van Overijssel aan kunst en cultuur.

KCO werkt voor overheden, instellingen, verenigingen (al dan niet aangesloten bij het OCA) en particulieren. Het verstrekt informatie, geeft adviezen, bemiddelt en ontwikkelt projecten voor Overijsselse (semi)professionele kunstenaars en amateurs in verschillende kunstdisciplines.

Activiteiten Sector Amateurtheater seizoen 1996-'97

KCO heeft goede contacten met het OCA en NCA. Het KCO werkt vooral ondersteunend: om het spelplezier te vergroten, om deskundigheid van regisseurs, docenten en spelers en daarmee de kwaliteit van de voorstellingen te verhogen of de organisatie van voorstellingen, festivals en dergelijke voor elkaar te krijgen.

KCO kan in overleg met OCA en NCA aanvullende cursussen ontwikkelen voor het amateurtheater. Te denken valt aan een bestuurscursus, een cursus techniek et cetera.

In de loop van het seizoen 1996-'97 zal KCO, in samenwerking met het OCA, tweemaal een Nieuwsbrief uitbrengen met actuele informatie over voorstellingen en cursussen amateurtheater in Overijssel.

- Deadlines: 15 november 1996 en 31 maart 1997.

KCO is tevens betrokken bij het Toneelfestival voor Ouderen dat in maart 1997 in Deventer plaatsvindt.

KCO heeft een bibliotheek waarin tijdschriften en boeken over (amateur)theater zijn in te zien. Tevens beschikt KCO over de aanwinstenlijst van het NCA. Bezetting en namen van toneelteksten kunnen u toegestuurd worden.

KCO bemiddelt tussen amateurtheaterverenigingen en instellingen, docenten en regisseurs. In de Wegwijzer vindt u hun namen en adressen, maar u kunt uw vragen ook richten aan de medewerker amateurtheater van KCO.

KCO wil in samenwerking met de Hogeschool Constantijn Huygens, faculteit Drama een nieuw stagebeleid ontwikkelen. Studenten van de faculteit Drama kunnen in hun studie een regie-stage doen bij amateurtheaterverenigingen. Mocht u als vereniging daarin geïnteresseerd zijn, dan kunt u contact opnemen met het KCO.

Meer informatie over amateurtheater in Overijssel bij KCO, Jacob Catsstraat 25, 8023 AE Zwolle, (038) 453 75 27.

Wat doet het NCA?

Het NCA is een landelijk instituut dat ondersteuning biedt aan ieder die zich bezig houdt met theatermaken, of dat nu de amateurspelers zijn of de bestuursleden van de vereniging, de professionele regisseurs of de technici. Zowel individuen als verenigingen kunnen lid worden van het NCA.

De Vereniging NCA behartigt de belangen van het amateurtheater, zoals de BOOG (Bond van Opera en Operette Gezelschappen) en de SNK (Stichting Nederlandse Korenorganisatie) dat voor het muziektheater doen. Het NCA biedt informatie, scholing, advies en bemiddeling. De bibliotheek van het NCA bezit een grote collectie van toneel- en muziektheaterstukken. Individuele leden van het NCA ontvangen *Skript*, het tijdschrift over en voor amateurtheater, krijgen korting op publicaties, bij een aantal theaters, op abonnementen op diverse tijdschriften en kunnen gratis een zichtzending uit de NCA-bibliotheek krijgen. Het groeps- of verenigingslidmaatschap omvat één abonnement op *Skript*, bibliotheekservice en een tweetal verzekeringen, nl. een transport- en een WA-verzekering.

Meer informatie bij NCA
Muurhuizen 30, Postbus 566,
3800 AN Amersfoort, (033) 461 57 43.

Wat doet het OCA?

Het Overijssels Centrum voor het Amateurtoneel is de provinciale koepelorganisatie van het NCA. Leden van het NCA zijn automatisch lid van het OCA.

Doelstelling: het stimuleren van het amateurtheater in de provincie Overijssel. In de praktijk betekent dit:

- het organiseren van cursussen spel, regie, theatertechniek

- en grimeren voor verenigingen en individuen;
- organiseren van regionale festivals en theaterproducties;
- bemiddeling en advies.

De werkzaamheden van het OCA zijn verdeeld over regio's: Twente, Salland, Steenwijk, Hardenberg en Zwolle/Kampen. Elke regio kent een werkgroep die activiteiten organiseert en is vertegenwoordigd in het OCA-bestuur. Bij het ter perse gaan van deze Wegwijzer is er een vacature voor de regio Hardenberg.

Bestuursleden

Willem Sleddering, voorzitter

Dick ten Kate, penningmeester

Marjan Penterman, secretaris

Jan Eysink, dagelijks bestuur

Henk Egberts, dagelijks bestuur

Irene Luitsz, Twente, (0546) 82 86 64

Astrid de Vries, Steenwijk, (0572) 26 18 46

Ans v.d. Saag, Salland, (0570) 63 68 68

Lidy Kooreman, Zwolle/Kampen, (038) 421 49 88

Voor meer informatie:

Marjan Penterman

Pieter Steynstraat 61, 8022 TB Zwolle, (038) 454 71 94

Bij voorkeur bellen tussen 08.00-10.00 uur en/of 18.00-19.00 uur.

U kunt zich opgeven met het aanmeldingsformulier achterin de Wegwijzer.

Rechtspersoon

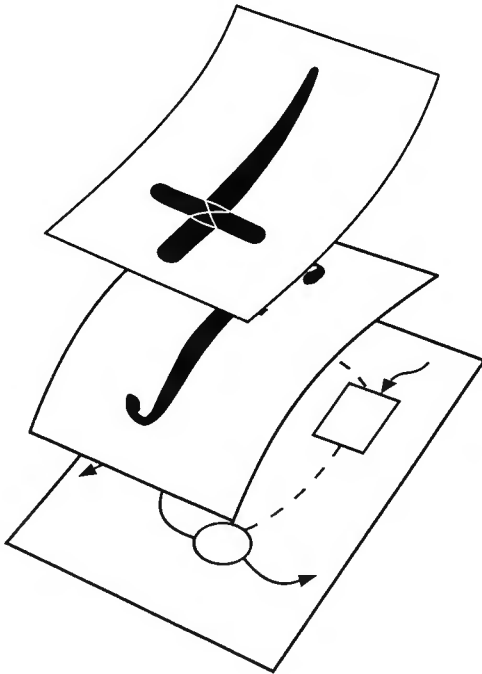
Financiën

Organisatie

Algemene informatie

Inleiding

In het Handboek Amateurtheater dat onder auspiciën van het NCA, door Bohn Stafleu Van Loghum bv wordt uitgegeven, zijn aparte hoofdstukken opgenomen waarin een aantal zakelijke aspecten van het amateurtheater maken worden beschreven. Behalve dat er gerepeteerd, gespeeld en plezier gemaakt wordt, moet er nou eenmaal ook repetitieruimte, tekstboekjes, lidmaatschap geregeld worden. Wanneer er entreekaartjes worden verkocht, moeten die gemaakt of gedrukt worden. Iedere vereniging heeft dus met uitgaven, inkomsten en organisatie te maken. Hieronder wordt een aantal van die zaken beschreven; de informatie is mede ontleend aan het Handboek. Voor meer uitgebreide informatie verwijzen we u naar het Handboek, het NCA en naar Kunst & Cultuur Overijssel.

1 De rechtspersoon

Een zogenaamde 'rechtspersoon' omvat alles wat te maken heeft met de rechtsvorm, de statuten, beslissingsbevoegdheid en aansprakelijkheid. De meeste amateurtheaterverenigingen hebben een rechtspersoon aangenomen, dat wil zeggen dat zij zich als zodanig hebben laten registreren bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken. Het grote voordeel van een rechtspersoon is dat individuele leden niet hoofdelijk aansprakelijk zijn voor het reilen en zeilen van de club, zoals ten aanzien van schulden en verplichtingen.

De meest gekozen rechtsvormen zijn de stichting of vereniging. Een stichting en een vereniging verschillen eigenlijk maar op één punt van elkaar: een vereniging heeft behalve een bestuur ook leden die meebeslissen inzake het beleid van de vereniging. Beide hebben een duidelijk doel geformuleerd, neergelegd in de bij notariële akte bevestigde statuten, mogen geen winst uitkeren aan derden en zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken.

Behalve dat de leden niet hoofdelijk aansprakelijk zijn, biedt het aannemen van een rechtsvorm nog meer voordelen: in de statuten kunnen alle afspraken en regels van de vereniging vastgelegd worden, zodat iedereen weet waar 'ie aan toe is'. Zo hoeft er in het geval van een conflict niet eindeloos gediscussieerd te worden. Statuten scheppen dus duidelijkheid. Verder is bij het aanvragen van subsidies een rechtspersoon vaak voorwaarde voor het in behandeling nemen van de aanvraag. In de statuten, eventueel nog aangevuld met een huishoudelijk reglement, kan men alles opnemen, mits het niet strijdig is met de wet.

2 De financiën

Iedere vereniging kan de prachtigste plannen maken, maar om ze te realiseren is (helaas) ook wat geld nodig. Dat geld moet goed beheerd worden en degene die dit doet, moet het volste vertrouwen hebben van de andere leden van de groep. Dit kan op twee manieren:

a. Begroting

Om inzicht te krijgen in wat nodig is voor een aanstaande productie is het raadzaam een begroting op te stellen. Het schept duidelijkheid in de financiële haalbaarheid van gemaakte plannen en geeft inzicht in het te verwachten negatieve dan wel positieve saldo. Bovendien is een begroting de basis voor bewaking van het beschikbare budget, in de periode voorafgaand aan de uitvoering. Ook voor het aanvragen van subsidies is een begroting nodig.

b. Boekhouding

Het Burgerlijk Wetboek verplicht iedere rechtspersoon een duidelijke en actuele boekhouding bij te houden. De boekhouding geeft aan derden de mogelijkheid controle uit te oefenen op de financiële zaken. Maar de boekhouding kan ook als bewijs dienen dat bepaalde financiële handelingen wel of niet verricht zijn. De boekhouding is een belangrijk instrument bij het vaststellen van het financiële beleid.

Wanneer het om grote bedragen gaat, bijvoorbeeld bij een groot evenement met diverse en hoge uitgaven dan wel inkomsten, kan de subsidiegever verlangen dat de boekhouding gecontroleerd wordt door een externe deskundige (accountant). Dit komt echter alleen in bijzondere gevallen voor. Dit alles illustreert hoe belangrijk het is om de boekhouding zorgvuldig bij te houden.

2.1 BTW

Er bestaat bij de groepen nogal eens verwarring over het al dan niet BTW-plichtig zijn. De BTW kent twee tarieven, een hoog (17,5%) en een laag (6%). Afhankelijk van de partij die bij u BTW in rekening brengt, wordt er dus een hoog of laag tarief doorberekend. Een vereniging moet net als ieder ander in Nederland over goederen en diensten belasting betalen. Meestal gaat dat via het 'normale' betalingsverkeer, nl. via het betalen van nota's en

facturen. Het aanvragen van een zogenaamd BTW-nummer is alleen interessant wanneer er goederen en/of diensten met enige winst worden verkocht. De fiscus relateert dit aan een minimale jaaromzet. Wanneer de vereniging een BTW-nummer heeft, is zij gerechtigd om BTW terug te vragen. Maar het is zeer aan te raden om, voordat een BTW-nummer wordt aangevraagd, goed uit te (laten) zoeken of het financieel wel voordeliger is.

De meeste verenigingen hebben geen BTW-nummer, omdat ze niet voldoen aan de daaraan door de fiscus gestelde voorwaarde of omdat de bestaande situatie uiteindelijk financieel voordeliger uitpakt. Zij kunnen dus geen BTW terugvorderen. In de meeste gevallen moet wel BTW betaald worden, bijvoorbeeld over de huur van een zaal voor de uitvoering of voor de bij de zaal werkzame technicus. Alle cursussen op het gebied van spel, regie, grime, etc. voorzover gegeven door een onderwijsgevende instelling, zijn in principe ook BTW belast, tenzij de instelling vrijstelling heeft gekregen. Subsidie en contributie zijn over het algemeen vrij van BTW-plicht. Dit geldt ook voor een door derden verzorgde regie, voor zover het om een vrijwillige bijdrage gaat of als de (gast-)regisseur niet BTW-plichtig is.

2.2 Auteursrecht

Meestal betaalt men voor het mogen opvoeren van een toneelstuk het zogenaamde auteurs- en/of opvoeringsrecht. Daarnaast moet men ook toestemming van de auteur en/of vertaler of eventueel bewerker hebben om tot opvoering over te kunnen gaan. Over het algemeen wordt dit als het ware 'geruisloos' bemiddeld en gecontroleerd door de uitgeverij van de toneelstukken of door literaire agenten. Dit betekent dat een vereniging er in de regel weinig van merkt, behalve dat men een bedrag moet betalen. Het kan overigens voorkomen dat een toneelstuk tijdelijk niet gespeeld mag worden, omdat het exclusieve opvoeringsrecht is verkocht aan een professioneel gezelschap.

Er ontstaan nog wel eens problemen ten aanzien van de interpretatie van het recht, zoals wanneer een enthousiast lid een eigen vertaling maakt van een bestaand stuk. Dit betekent wettelijk dat er geen sprake is van een nieuw stuk en dus moet er nog steeds rechten over de publicatie en de opvoering

betaald worden. Soms meent men dat de uitvoering besloten is en dat men daarom geen rechten verschuldigd is, terwijl de wet een besloten voorstelling interpreteert als slechts en strikt voor familie en naaste vrienden. Alle andere uitvoeringen (ook die voor de burens in de straat) en altijd in het geval er een vergoeding wordt gevraagd, worden door de wet als openbaar beschouwd.

Een ander misverstand bestaat ten aanzien van het muziek-auteursrecht. Er wordt maar al te vaak vergeten dat voor iedere geluids- of bandopname van een origineel muziekstuk (ook popmuziek) in principe auteursrecht betaald moet worden. Deze rechten moeten geregeld worden bij het Bureau Muziek Auteursrechten, Buma Stemra.

De rechten van een auteur, vertaler of bewerker zijn in Nederland nog zeventig jaar na overlijden geldig.

Hieronder treft u adressen van bureaus voor auteursrechten.

IBVA Holland (BV)

Internationaal Buro voor Auteursrechten

Postbus 363, 1800 AJ Alkmaar, (072) 511 21 35.

Stichting LIRA, Literaire Rechten Auteurs

Postbus 594, 1180 AN Amstelveen, (020) 540 73 17.

Buma Stemra

Postbus 725, 1180 AS Amstelveen, (020) 540 79 11.

International Drama Agency (IDA)

Postbus 30030, 1003 BA Amsterdam, (020) 636 77 54.

Internationaal Literatuur Bureau BV

Koninginneweg 2a, 1217 KW Hilversum, (035) 621 35 00.

United Dutch Dramatists Amateurrechten (UDDA)

De Perponcherstraat 116, 2518 TA Den Haag, (070) 346 97 37.

2.3 Verzekering

Wat moet een gemiddelde amateurvereniging nu verzekeren?

Over het algemeen loopt men bij normale uitoefening van amateurtheater geen verhoogd risico. En leden zijn via hun

privéverzekering al verzekerd tegen ziekte of ongevallen. Het gaat daarom bijna altijd om een verzekering die eventuele schade aan derden dekt, bijvoorbeeld bij huur van kostuums of gebruik van andermans repetitieruimte. Bij een aansprakelijkheidsverzekering heeft men zich verzekerd tegen het door derden aansprakelijk gesteld worden vanwege het veroorzaken van schade als gevolg van het theaternemen. Door daarnaast een transport-/verblijfsverzekering af te sluiten, is men ook verzekerd voor schade aan goederen die door derden in bruikleen, beheer of bewaring zijn gegeven (kostuums, meubels, rekwisieten, technische apparatuur, muziekinstrumenten, koffiezetapparaat). Diefstal valt meestal ook onder een dergelijke verzekering.

Wanneer men een groot evenement georganiseerd heeft en het risico niet kan lopen dat de uitvoering niet doorgaat, is het nuttig om een evenementenverzekering af te sluiten. Voor straattheaterfestiviteiten kan ook een aanvullende verzekering afgesloten worden. In alle gevallen geldt dat steeds een risicokosten afweging gemaakt moet worden, waarop men de verzekering afstemt. Verenigingen die bij het NCA zijn aangesloten, zijn via een collectieve verzekering automatisch verzekerd tegen aansprakelijkheid in het algemeen en schade bij transport.

2.4 Subsidies en fondsen

Onder subsidie wordt verstaan: *het verstrekken aan een rechtspersoon van een financiële bijdrage in het tekort van exploitatie, activiteit of serie activiteiten.* (Citaat uit Handboek Amateurtheater, pagina B 1150-3).

In ons land bestaan twee 'soorten' subsidiegevers: de verschillende overheden (ministerie, provincie, gemeente) en de fondsen. Het rijk subsidieert activiteiten en voorzieningen die zich op landelijk niveau afspelen, zoals bijvoorbeeld het Landelijk Amateurtheaterfestival en het NCA dat de belangen van amateurs behartigt.

De provincies kennen ook vrij gedetailleerde verordeningen. Zij subsidiëren provinciale steunpunten voor amateuristische kunstbeoefening en kunstzinnige vorming en ondersteunen theaterproducties die van bijzondere kwaliteit en omvang zijn en op meer plaatsen in de provincie te zien zijn. Maar het kan ook om een samenwerkingsproject of een voorbeeld-project gaan.

Daarnaast wordt er, in het kader van uitwisselingsprojecten en culturele emancipatie van een land of landstreek, ook subsidie verleend door de Europese Commissie.

- Informatie over de provinciale subsidiemogelijkheden in Overijssel kunt u aanvragen bij de Afdeling Cultuur & Educatie van de provincie Overijssel, (038) 425 12 08.

In de meeste gevallen kloppen verenigingen aan bij de eigen gemeente of bij fondsen. Elke gemeente is vrij om een meer of minder op de amateurkunst toegesneden verordening te gebruiken. Vaak moet de aanvraag van een toneelvereniging 'concurreren' met aanvragen uit andere culturele sectoren. Voordat de aanvraag wordt ingediend is het goed zich op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen in de gemeentepolitiek en de positie van de amateurtoneelkunst in het beleid, zodat de aanvraag daar zoveel mogelijk op kan worden afgestemd. Voor een theatergroep is het van belang te weten welke kosten subsidiabel zijn, en welke niet, en wanneer en hoe de subsidieaanvraag ingediend moet worden. Een begroting en andere documentatie over de voorstelling of activiteit moet meegestuurd worden met de aanvraag. Subsidieverzoeken moeten uiteraard schriftelijk worden ingediend.

Nederland kent gelukkig veel actieve fondsen, waar men kan aankloppen voor een subsidie voor eenmalige (grote) uitgaven, zoals de aanschaf van technische apparatuur of muziekinstrumenten. Het bekendste fonds is het Anjerfonds, een provinciale afdeling van het landelijk zeer bekende Prins Bernhard Fonds. Maar ook de fondsen gekoppeld aan loterijen of de Stichting Kinderpostzegels maken zich sterk voor culturele activiteiten. Tenslotte bestaan er nog zogenaamde particuliere fondsen, die het subsidie vaak voor een specifiek doel inzetten, bijvoorbeeld het in bruikleen geven van een duur instrument aan getalenteerde muziekstudenten.

- Uitgebreide informatie over fondsen is te vinden in het Fondsenboek, uitgave Walburg Pers, Zutphen. Dit boek ligt ter inzage in de bibliotheek van KCO.

Hieronder treft u een aantal fondsen aan die voor het amateurtheater van belang kunnen zijn.

Anjerfonds

Secretariaat Anjerfonds Overijssel

Postbus 140, 8100 AC Raalte, (0572) 34 12 11.

Doelstelling: Bevorderen van activiteiten op het gebied van cultuur en natuurbewoud in Nederland. Voorrang wordt gegeven aan activiteiten waarbij zelfwerkzaamheid een belangrijk rol speelt.

Stichting De Boer supermarkten

Kanaalweg 15, 9411 KB Beilen, (0593) 53 86 00

De Stichting heeft als doel het sociaal cultureel leven in de verzorgingsgebieden van de vestigingen van de firma De Boer te ondersteunen.

Stichting Cultuurfonds van de Bank van Nederlandse Gemeenten
Postbus 30305, 2500 GH 's Gravenhage, (070) 348 35 20.

Doelstelling: Gemeentelijke activiteiten bevorderen op het gebied van o.a. podiumkunsten en sociaal-culturele projecten. Projecten moeten steun krijgen vanuit de gemeente of experimenteel van aard zijn en van meer dan strikt lokaal belang. Een zo goed mogelijk gedocumenteerd verzoek kan ingediend worden bij het secretariaat.

Maaïke Helena De Gaaij Reisfonds

Postadres: p/a Prins Bernardfonds

Postbus 19750, 1000 GT Amsterdam.

Bezoekadres: Herengracht 476, Amsterdam, (020) 623 09 51.

Activiteiten:

1. Het fonds verleent reisbeurzen aan mensen onder 40 jaar ten behoeve van onderzoek door amateurs in het buitenland op het werkterrein van het Prins Bernard Fonds. Dat wil zeggen het bevorderen van activiteiten op het gebied van de cultuur en het uitdragen van de Nederlandse cultuur buiten Nederland.
2. Tevens draagt het fonds bij in de kosten van deelname aan belangrijke manifestaties in het buitenland door amateurmuziek- en theatergezelschappen en harmonie- en fanfarekorpsen die een landelijke betekenis hebben.

3 De organisatie

3.1 Beleid van de vereniging

Door in de statuten een doelstelling te formuleren, verplicht de vereniging zich dit doel zoveel mogelijk na te streven. Een handig hulpmiddel daarbij is het schrijven van een beleidsplan. In het beleidsplan legt de vereniging alle plannen en manieren om die te realiseren voor een aantal jaren vast. Soms worden in het plan ook taken omschreven. Een beleidsplan kan een zeer zinnige ondersteuning van subsidie-aanvragen zijn. Niet alleen de leden weten wat de vereniging precies wil bereiken, ook subsidiegevers zien aan een beleidsplan dat de vereniging serieus bezig is om de plannen te realiseren. Let wel: een beleidsplan hoeft beslist geen lijvig en ambtelijk stuk te zijn. Vaak wordt per hoofdstuk een aantal zaken besproken voor zover van toepassing op de vereniging: bijvoorbeeld repertoirekeuze (wat gaan we de komende jaren doen, richten we ons uitsluitend op kluchten, stukken in dialect of musicals), plaats van uitvoering (willen we alleen stukken in de plaatselijke schouwburg spelen of zetten we ons ervoor in om op verschillende plekken (in de provincie) te spelen), samenstelling van de groep (werken we met audities, alleen met jongeren, willen we leden werven), regie (nemen we bij voorkeur een regisseur uit de eigen club of willen we juist alleen met beroepsregisseurs werken), organisatie (wie is waarvoor verantwoordelijk of bekijken we dat per productie), faciliteiten (welke eisen stellen we aan de repetitie-ruimte of aan de techniek, gaan we zelf technische apparatuur beheren) en financiën (hoeveel geld denken we voor de uitvoering van het beleidsplan nodig te hebben en hoe gaan we het besteden).

3.2 Publiciteit

Een volle zaal, spelen voor publiek, uiteindelijk is dat wat we willen wanneer er een uitvoering gepland wordt. Vaak is de zaal al vol met familie en vrienden. Door publiciteit te geven aan een voorstelling is het mogelijk ook andere mensen nieuwsgierig te maken. Er zijn verschillende mogelijkheden om dit te bereiken:

Pers

Door een persbericht naar de plaatselijke krant(en) of naar de redactie van het huis-aan-huis-blad te sturen, kunnen we bereiken dat de krant deze informatie opneemt. Het kan verstandig zijn om een paar keer achter elkaar persberichten te sturen, die steeds meer informatie onthullen. De redactie kan ook uitgenodigd worden voor een interview of om de première bij te wonen. Wanneer men tijdens de 'aangeklede' repetities foto's maakt, kunnen die met het persbericht of de uitnodiging meegestuurd worden.

Affiche

Affiches kunnen vrij eenvoudig op A3 formaat op de kopieermachine vermenigvuldigd worden en zijn bedoeld om een breed publiek te interesseren voor de uitvoering. Men moet van te voren goed nadenken over de informatie die er op moet komen en wat het meest dient op te vallen. Daarna kan men op een computer met een (eenvoudig) programma al snel een ontwerp maken. Maar het origineel kan bijvoorbeeld ook met plakletters of als een collage worden vormgegeven. Affiches moeten gehangen worden op plaatsen waar veel mensen komen (cafés, winkels, openbare gebouwen zoals de bibliotheek of de muziekschool). De tijd dat een affiche succesvol zijn werk doet, is relatief kort, verspreid ze daarom niet eerder dan zo'n twee weken voor de (eerste) voorstelling.

Flyer

Een flyer of strooifolder is een kleine (meestal) dubbelgevouwen of halve A4 informatiebron, die men neerlegt of uitdeelt. In een flyer kan men meer informatie over de uitvoering kwijt, omdat mensen ze meenemen en ze rustig kunnen lezen.

Advertentie

Het plaatsen van een advertentie kost over het algemeen relatief veel geld, zeker afgezet tegen het effect ervan. Een kleine advertentie op een overvolle redactionele pagina zal nauwelijks opvallen. Soms is het mogelijk om mee te lopen in de advertenties die de zaal of schouwburg zelf al plaatst. Dit moet uiteraard goed afgesproken worden.

Mailing

Ook via het adressenbestand van andere verenigingen in de regio of provincie kunnen potentieel geïnteresseerden rechtstreeks benaderd worden. Een actueel adressenbestand is dan wel van belang. Door adressen te verzamelen via andere instanties (NCA, OCA, KCO) en bij de uitvoering het aanwezige publiek te vragen hun adres op een lijst te plaatsen, kan vrij eenvoudig een bestand opgebouwd worden.

Ludieke acties

Door op een braderie of op de markt een opvallende actie uit te voeren wordt het aanwezige publiek, en misschien zelfs de pers, extra geattendeerd op de komende uitvoering. In feite is alles mogelijk, mits er eventueel toestemming is gegeven door de plaatselijke overheid. Men kan denken aan een geluidswagen die de voorstelling in de buurt aankondigt, aan een bakfiets behangen met publiciteitsmateriaal en flyers, of verklede en geschminkte leden van de vereniging die flyers uitdelen.

Bij een uitgebreide publiciteitsactie is het wel nodig het tijdstip en de volgorde van de diverse publiciteitsmiddelen goed te plannen, zodat publiek en pers er herhaaldelijk aan worden herinnerd dat de voorstelling op komst is. Een dergelijke aanpak kan zich over maanden uitstrekken.

Specifieke informatie

Repertoire

Regie

Scènografie

Docenten

Cursussen

Voorstellingen en festivals amateurtheater

4 Repertoire

4.1 Bibliotheken

Voor amateurtheaterverenigingen en -spelers zijn er bibliotheken die beschikken over allerlei soort materiaal: achtergrondinformatie over schrijvers, over de geschiedenis van het amateurtheater, over regie en regisseurs, decor-, licht-, geluid- en kostuumontwerpen en ontwerpers en natuurlijk ook toneelteksten.

Bibliotheek van het NCA (Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater NCA)

Muurhuizen 30, Amersfoort, (033) 462 00 73.

Open: maandag 13.15-17.00 uur en dinsdag tot en met vrijdag 09.00-17.00 uur.

De NCA-bibliotheek bezit een uitgebreide collectie van theaterwerken, zowel toneelstukken als muziektheaterwerk. Aangesloten verenigingen kunnen gratis een zichtzending aanvragen van maximaal 10 titels om een repertoirekeuze te kunnen maken. De toneelteksten worden dan gratis per post toegezonden, alleen de retourzending moet worden gefrankeerd.

Behalve op maandagmorgen is de bibliotheek dagelijks op werkdagen geopend. Ook op de eerste zaterdag van de maand is de bibliotheek 's ochtends geopend.

Een theatergroep die een stuk gaat spelen, is over het algemeen verplicht daarvan een speelset aan te schaffen. Van vrijwel alle stukken kan via de NCA-bibliotheek een speelset besteld worden. Zichtzendingen en aankopen kunnen zowel schriftelijk als telefonisch besteld worden; maandag vanaf 13.15 uur en andere werkdagen tijdens kantooruren.

Bibliotheek Kunst & Cultuur Overijssel

Jacob Catsstraat 25, 8023 AE Zwolle, (038) 453 75 27.

Open: werkdagen van 09.00-17.00 uur.

De bibliotheek van KCO beschikt over de nieuwste aanwinstenlijst van het NCA. Wilt u een lijst van geschikt repertoire voor uw vereniging dan kan op basis van uw opgave van het aantal spelers, mannen of vrouwen, groepen en/of schrijver een uitdraai van titels gemaakt en naar u toegezonden worden.

Daarnaast liggen ter inzage verschillende tijdschriften op het

gebied van (amateur-)theater.

Het Handboek Amateurtheater (zie onder 4.2) ligt eveneens ter inzage in de bibliotheek van het KCO.

Theater Instituut Nederland

Herengracht 168, 1016 BP Amsterdam, (020) 623 51 04.

Open: dinsdag t/m vrijdag, 11.00 tot 17.00 uur.

De bibliotheek van het Theater Instituut omvat een uitgebreide collectie (toneel-)teksten, literatuur over theater, documentatiemateriaal, foto's, geluids- en video-opnamen, tijdschriften en bladmuziek. Het betreft het heden en verleden van het Nederlands theater in al zijn facetten en disciplines, van mime tot musical en van (muziek-)theater tot dans. Vooral interessant voor hen die meer over achtergronden van theater willen weten. Om materiaal te kunnen lenen moet men lid zijn van het Theater Instituut Nederland. Uitgeleend worden alleen boeken over theater en tekstboeken van ná 1945.

Het Theater Instituut beheert ook een museale collectie, die de periode vanaf 1700 tot nu beslaat. Er zijn regelmatig interessante tentoonstellingen in het gebouw te zien.

Constantijn Huygens, Christelijke Hogeschool voor de Kunsten, faculteit Drama

Vloedijk 38, 8261 GC Kampen, (038) 339 56 23.

Open: woensdag en vrijdag, 12.15-16.15 uur, niet in schoolvakanties.

De bibliotheek van de faculteit Drama heeft een collectie van 7000 boeken op het gebied van drama en theater en alle daarbij behorende aspecten: acteren, regie, belichting, toneelgeschiedenis, jeugdtheater et cetera. De toneelteksten zijn ter inzage, het verdient aanbeveling van te voren telefonisch contact op te nemen met de bibliothecaresse.

4.2 Uitgeverijen

Handboek Amateurtheater

Bohn Stafleu Van Loghem BV

Postbus 246, 3990 GA Houten, (030) 639 57 11.

Toneelteksten

Toneeluitgeverij Vink BV

Postbus 36, 1800 AA Alkmaar, (072) 511 24 07.

Uitgeverij International Theatre & Film Books
Kleine Gartmanplantsoen 21-7
1054 RP Amsterdam, (020) 638 93 29.

Toneeluitgeverij Grosfeld BV
Postbus 1, 5258 ZG Berlicum, (073) 503 12 51.

De Toneelcentrale
Gudelalaan 2, 1405 GT Bussum, (035) 694 05 74.

Top Editions
Volkerakweg 18, 3313 BN Dordrecht, (078) 621 16 00.

Toneeluitgeverij Jongeneel
Postbus 69, 2800 AB Gouda, (0182) 51 27 26.

Stichting Nederlands Dramatisch Werk (Stinedra)
De Perponcherstraat 116, 2518 TA 's Gravenhage, (070) 346 97 37.

Toneeluitgeverij De Noordstar
Gedempte Zuiderdiep 45-47, 9711 HB Groningen, (050) 312 17 29.

Toneelbibliotheek
Dorpsstraat 48, 1691 EH Hauwert, (0299) 40 15 55.

Jingo Music
Duinweg 23, 2082 CA Santpoort-Zuid, (023) 538 19 66.

Musicals
Benny Vreden Produkties BV
Postbus 181, 1200 AD Hilversum, (035) 621 59 53.

4.3 Tijdschriften

Skript, tijdschrift voor amateurtheater

Redactie en administratie

Postbus 566, 3800 AN Amersfoort, (033) 461 57 43.

Skript is een uitgave van het NCA. Het richt zich op theater en vrijetijdsbesteding. Het bericht over ontwikkelingen, nieuws, voorstellingen, mensen en achtergronden op het gebied van theater in de vrije tijd, amateurtheater. Het service-deel van het blad omvat onder andere een uitgebreide agenda, een overzicht

van nieuw uitgekomen repertoire en een uitgebreide berichten-rubriek.

Toneel Theatraal

Redactie en administratie

Herengracht 112, 1015 BT Amsterdam, (020) 624 90 57.

Toneel Theatraal is een uitgave van het Nederlands Toneel-verbond. Het geeft informatie over ontwikkelingen in het theater, cultuurbeleid, nieuws, voorstellingen, mensen en achtergronden van theater en theatermakers. In eerste instantie gericht op het professionele circuit, maar ook interessant voor mensen die (nog) meer over theater willen weten.

Theater Tijdschrift

Redactie en administratie

Herenmarkt 10, 1013 ED Amsterdam, (020) 420 61 66.

Theater Tijdschrift bericht over voorstellingen, concerten en festival en is gratis te verkrijgen in theaters en concertzalen, VVV-bespreekburo's en bibliotheken.

Sketch, vakblad voor theateramusement

Informatie en abonnementen

BPC, Noordzijde 6, 4225 PG Noordeloos, (0183) 58 10 76.

Sketch richt zich op de kleinkunst en andere theatervormen. Allerlei aspecten van theater komen aan de orde: teksten, schrijvers, actuele ontwikkelingen en gebeurtenissen.

Kunst & Educatie, tijdschrift voor Kunsteducatie en Amateurkunst

Redactie en administratie

LOKV, Postbus 805, 3500 AV Utrecht, (030) 233 23 38.

Achtergronden, actualiteiten en ontwikkelingen die de hele sector aangaan.

5 Regie

5.1 Regisseurs

De regisseurs die hieronder vermeld staan, kunnen in principe alle genres regisseren. Velen regisseren meer dan één vereniging en zijn behalve regisseur ook dramadocent. Sommigen hebben meer ervaring met eenacters dan met avondvullende stukken, en anderen willen graag kluchten regisseren, of juist liever modern toneel of kunnen op basis van improvisatie een stuk maken. Meer informatie hierover bij KCO of bij de regisseurs zelf.

Petra Koopman

Parkweg 59, 7545 MT Enschede, (053) 432 08 84.

Regie o.a. van jongerenproducties.

Gerja Meima

Borneostraat 29, 7512 AH Enschede, (053) 431 05 39.

Regisseert bij het Vestzaktheater Enschede en studenten-toneelgroep NEST van de Universiteit Twente.

Carole van Ruitenbeek

Perseusstraat 87, 7521 ZB Enschede, (053) 435 29 30.

Regisseert toneelgroep KlimOp Hardenberg.

Simone van der Klei

Nieuwerfseweg 32, 5662 TV Geldrop, (040) 286 86 21.

Geeft cursussen via het OCA.

Maxim Haanstra

Eendengang 3, 7552 KM Hengelo, (074) 291 84 81.

Spelregisseur bij promotiefilms en videoclips.

Radboud Hafkamp

Lamoraal van Egmondstraat 14, 8265 ZM Kampen,
(038) 332 20 06.

Regisseert Komma. Alle genres, mits goed geschreven. Zowel een-acters als avondvullende stukken, ook op basis van improvisaties.

Petra van Lisdonk

Anjerstraat 6, 8261 LA Kampen, (038) 331 99 27.

Regisseren van bestaande en improvisatie stukken.

Commedia dell' Arte, kluchten en typetjestoneel.

Dick van Ommen

Beekmanstraat 25, 8265 ZZ Kampen, (038) 332 24 58.

Regisseur en decorontwerper.

Speciale aandacht voor de relatie tussen decor en regie.

Hans Zebel

Geerdijk 41, 7681 SB, Vroomshoop, (0546) 64 20 58.

Regisseert Nut en Ontspanning. Alle genres.

Ronald de Ceuster

Het Zwanevlot 54, 7206 CC Zutphen, (0575) 52 30 94.

Regisseert Teatertick in Winterswijk.

Regisseur en decorontwerper.

Annette de Boer

Blokstraat 18, 8012 AZ Zwolle, (038) 423 49 35.

Regisseert o.a. Theatergroep Transparant Zwolle.

6 Scènografie

Onder scènografie verstaan we alles wat bij de voorstelling zichtbaar, hoorbaar, ruikbaar of voelbaar is voor de toeschouwers en niet direct door de spelers, zangers of dansers wordt voortgebracht. Bijvoorbeeld het decor en kostuums, licht, geluid, rekvisieten, grime enz. Of een voorstelling goed overkomt wordt niet alleen door het spel van de acteurs bepaald, maar ook door de aankleding van de voorstelling. Daarom is het goed dat theatermakers zich van te voren realiseren dat een bepaalde toneelruimte, dus bijvoorbeeld het podium waar de toneelvereniging over beschikt, van invloed is op de vormgeving van een voorstelling. Een voorstelling die in een zaal gespeeld wordt, 'werkt' heel anders dan wanneer hetzelfde stuk in de buitenlucht wordt opgevoerd.

6.1 Zalen

Hieronder vindt u namen en adressen van zalen waarin regelmatig amateurvoorstellingen plaatsvinden (misschien brengt het u op een idee).

De namen van contactpersonen en adressen van 'officiële' podia kunt u opvragen bij KCO.

Den Ham

De Rank, Brinkstraat 6, Den Ham.

Zaal bij de Nederlands Hervormde Kerk. Verhoogd podium 10 x 8, maximaal 350 stoelen. Inrichting in overleg.

Aanvragen bij Dhr. H. Karkdijk, (0546) 67 12 19.

Diepenveen

Het Dorpshuis, Dorpsstraat 30, 7431 CL Diepenveen.

Verhoogd podium 9 x 5, 350 stoelen.

Aanvragen bij Dhr. J. Brinkman, (0570) 59 16 40.

Haarle

Het Dorpshuis, Molenweg 25, Haarle, (0548) 59 57 00.

Verhoogd podium 10 x 5, 250 stoelen.

Aanvragen bij Dhr. A. Hoonhorst, Pastoor Langedijkstraat 30,
7448 AL Haarle, (0548) 59 55 40.

Hengelo

Rederijkerskamer 'Eensgezindheid' heeft een eigen huistheater,
'De Narrenkap', Andantehof 2, Hengelo.

Speelvloer 8 x 3.5, 55 stoelen.

Aanvragen bij Mevr. L. v.d. Jagt, Woltersweg 176,
7552 DZ Hengelo, (074) 250 70 07.

In de Steigers, muziektheaterwerkplaats, verhuurt de ruimte aan
andere groepen om te repeteren en voor kleine voorstellingen.

Vlakke vloer 6 x 6, 40 stoelen, licht en geluid aanwezig.

Aanvragen bij Walter Supèr, (074) 242 69 85.

Losser

De Muchte, Vlasakker 2, 7582 AS Losser.

Speelvloer 7.5 x 2.5, 80 stoelen.

Aanvragen bij Theo van Veen, (053) 538 18 83.

Lutten

Zaal De Rank, Aneweg Noord 44.

Verhoogd podium 15 x 5, 150 stoelen.

Aanvragen bij Mevr. P. Westers-Van Heeren, Aneweg Noord 38,
7775 AS Lutten, (0523) 68 15 68.

Nieuw-Heeten

St. Dorpshuis Timmermans, Bathemenerweg 5 Nieuw-Heeten.

Speelvloer 10 x 6, 150 stoelen.

Aanvragen bij Dorpshuis Timmermans, (0572) 32 14 44.

Oldenzaal

Het Kruimeltheater, Berkstraat 12a, Oldenzaal.

Speelvloer 7 x 3.5, 85 stoelen.

Aanvragen bij Sytze Stap, (0541) 51 12 99.

Olst

Zaal Dalhuisen.

Podium ± 6 x 4, 180 stoelen.

Aanvragen bij Dhr. Dalhuisen, Rijksstraatweg 29,
8121 AB Olst, (0570) 56 12 13.

Overdinkel

Het Trefpunt, Pr. Hendrikstraat 1, Overdinkel.

Speelvloer 7 x 3, 80 stoelen.

Aanvragen bij Dhr. M.Th.M. Obdeijn, (053) 538 18 70.

Reutum

Zaal Mensink, Kerkstraat 78, Reutum.

Podium vast 7 x 3, uit te breiden tot 7 x 6, maximaal 300 stoelen.

Aanvragen bij Dhr.T. Mensink, (0541) 67 02 01.

Wesepe

Zaal Dieperink.

Podium 7 x 3,5 (+ souffleurshok), 260 stoelen.

Aanvragen bij Mevr. R. Dieperink-Grootentraast, Kreikenlaan 8,
8121 AD Wesepe, (0570) 53 12 10.

Zwolle

Wijkcentrum De Enk, heeft verschillende ruimtes die geschikt te maken zijn als toneelruimte.

Aanvragen bij Wijkcentrum De Enk, Assendorperplein 67,
8012 VA Zwolle, (038) 421 63 31.

6.2 Buitenlocaties

Overijssel kent een aantal openluchttheaters waarin voor en door amateurs voorstellingen te zien zijn.

Daarnaast zijn parken en oevers van grachten, rivieren, kanalen, haventjes e.d. ook aardig om eens aan te denken als mogelijkheid om theaterstukken op te voeren. Als u een locatie op het oog hebt, kunt u ten aanzien van vergunningen, kosten e.d. bij de betreffende gemeente informatie inwinnen.

Avereest

Openluchttheater Avereest.

Informatie bij Mevr. H. Dragt, Den Westerhuis 1,
7707 PR Balkbrug, (0523) 65 65 64.

Borne

Openluchttheater Hertme

Van Heemskerkstraat 53, 7622 JH Borne, (074) 266 23 33.

Markelo

Openluchttheater De Kösterskoele

Beukenlaan 6, 7475 SK Markelo, (0534) 36 17 71.

Nijverdal

Openluchttheater Nijverdal

Duivecatelaan 11, Postbus 193, 7440 AD Nijverdal (0548) 61 80 47.

Zwolle

Muziektent op het Assendorperplein.

Aanvragen bij Wijkcentrum De Enk, Assendorperplein 67,
8012 VA Zwolle, (038) 421 63 31.

Hieronder treft u namen aan van mensen en organisaties die zich met de materiële aspecten van de voorstelling (decor & kostuums, grime, licht & geluid) bezig houden. Hetzij als ontwerper, hetzij als verhuurder (commercieel en niet-commercieel).

6.3 Decor en kostuums

Decorontwerp

Dick van Ommen

Beekmanstraat 25, 8265 ZZ Kampen, (038) 332 24 58.

Decorontwerper en regisseur. Speciale aandacht voor de relatie tussen decor en regie.

Helmy Nagelhout

Hanenberglanden 55, 7542 ES Enschede, (053) 476 55 49.

Decor- en kostuumontwerpster.

Ronald de Ceuster
Het Zwanevlot 54, 7206 CC Zutphen, (0575) 52 30 94.
Decorontwerper en regisseur.

Decorverhuur

Toneelvereniging Tot Nut en Genoegen Diepenveen
verhuurt coulissen.
Aanvragen bij Dhr. Ben Spoelstra,
Dutourweg 15, 7214 AJ Epse, (0575) 49 43 10.

Kostuumontwerp

Helmy Nagelhout
Hanenberglanden 55, 7542 ES Enschede, (053) 476 55 49.

Kostuumatelier en -verhuur

STATT (Stichting Amateurtheater Twente)
Potsweg 15, 7523 CA Enschede, (053) 433 33 13.
Bgg. Mevr. H. Winkelman, (053) 432 08 97.
In het atelier wordt theaterkleding gemaakt.
Vooral operetteverenigingen doen daar een beroep op.
Verhuur is eveneens mogelijk.
Open: maandag, dinsdag, woensdag 09.00-13.00 uur.

Kostuumverhuur

Kostuumcentrale Odeon Zwolle.
Aanvragen bij Mevr. Lineke van der Veen, (038) 453 35 62.

Operettevereniging Czaar Peter in Zaandam verhuurt
kostuums. Aanvragen bij Mevr. L. Way (075) 616 88 12.

Fa. Ridderikhoff
Postbus 2113, 1620 EC Hoorn, (0229) 21 42 78.
Commercieel verhuurbedrijf van kostuums.

Pruiken- en kostuumverhuur

Astrid de Vries
Noorderringweg 5/2, 8314 PE Bant, (0527) 26 18 46.

6.4 Grime

Astrid de Vries

Noorderringweg 5/2, 8314 PE Bant, (0527) 26 18 46.

Eleonora Kouijzer

Laarstraat 72, 7471 DG Goor, (0547) 27 14 10.

6.5 Licht en geluid

Toneelvereniging Tot Nut en Genoegen Diepenveen verhuurt een lichtinstallatie.

Aanvragen bij Dhr. Ben Spoelstra,

Dutourweg 15, 7214 AJ Epse, (0575) 49 43 10.

Broken Hill

Dorpsweg 49, 8051 XS Hattem, 06 529 165 99.

(Privé (038) 444 68 74)

Commerciële verhuur en verzorging van de techniek bij voorstellingen; meedenken en adviseren. Broken Hill beschikt ook over een volledig overkapt podium (6 x 8 m) voor buitenlocaties.

FACE

(Faciliteiten voor Amateurkunst en Culturele Evenementen)
Pikeursbaan 6, 7411 GV Deventer, (0570) 65 45 81.

FACE is onderdeel van de Culturele Raad Deventer. Verhuur van geluid, licht en andere faciliteiten. Bemiddeling bij de huur van andere faciliteiten. Technisch advies, begeleiding en assistentie bij optredens, voorstellingen e.d.

STAGE DESIGN, professionele geluids- en lichtverhuur,
Ampèrestraat 3/D, 8013 PT Zwolle, (038) 465 53 64.

7 Docenten

In principe kunnen de dramadocenten alle mogelijke soorten theater-, spelcursussen, trainingen en workshops geven: van basiscursussen waarin geleerd wordt hoe te bewegen, te spreken, wat rolopbouw is, tot de meest gespecialiseerde cursussen gericht op verschillende soorten toneelspel: realistisch, absurdisme, fysiek spel, Commedia dell' Arte of combinaties van rolopbouw, spel, bewegen, stemgebruik et cetera. Over de inhoud van hun cursussen kunt u meer lezen in het gedeelte over cursussen in de Wegwijzer.

Veel docenten werken bij culturele centra en zijn daarnaast freelancer. Het KCO kan tussen docenten en verenigingen bemiddelen. In overleg met verenigingen en/of aanvragers kunnen cursussen, trainingen en workshops gegeven worden die aangepast zijn aan de specifieke wensen en behoeften van de aanvragers. Informatie hierover bij het KCO.

7.1 Drama

Marit van Popering

Geraniumstraat 1a, 7601 AD Almelo, (0546) 82 73 80.

Werkzaam bij Hof 88 Almelo.

Hans Lemmerman

Langegracht 6B, 3811 BT Amersfoort, (033) 431 05 39.

Werkzaam bij De Leeuwenbrug Deventer.

Mariët Witteveen

Korte Slag 14, 6825 JS Arnhem, (026) 363 52 05.

Werkzaam als docent-acteur/directielid van Stichting VAN HET WIT en CO, educatief theater Utrecht.

Regien Hilhorst

't Sander 40, 7500 AM Enschede, (053) 435 23 20.

Werkzaam bij Concordia Kunst & Cultuur en Theatersportvereniging Pro Deo. Actrice bij De Nieuwe Koning Enschede. Cursussen improvisatie-theater en elementair toneel.

Gonnie Kleine

Hoge Hondstraat 66, 7413 CB Deventer, (0570) 62 59 32.

Werkzaam bij De Leeuwenbrug Deventer.

Petra Koopman

Parkweg 59, 7545 MT Enschede, (053) 432 08 84.

Werkzaam bij Crea Hengelo.

Gerja Meima

Borneostraat 29, 7512 AH Enschede, (053) 431 05 39.

Werkzaam bij Hof 88 Almelo.

Ilona Rekers

Oldenzaalsestraat 452, 7523 AK Enschede, (053) 431 06 33.

Werkzaam bij Crea Hengelo.

Carole van Ruitenbeek

Perseusstraat 87, 7521 ZB Enschede, (053) 435 29 30.

Werkzaam bij trainingsbureau De Spiegel Hardenberg.

Simone van der Klei

Nieuwerfseweg 32, 5662 TV Geldrop, (040) 286 86 21.

Geeft cursussen via het OCA.

Willemien Bronkhorst

Het Landeweert 9, 7451 VB Holten, (0548) 36 45 75.

Maxim Haanstra

Eendengang 3, 7552 KM Hengelo, (074) 291 84 81.

Werkzaam bij Crea Hengelo.

Monique Larmené

Wilhelminalaan 3, 8262 DA Kampen, (038) 332 57 10.

Werkzaam bij 't Speelwerk Kampen.

Petra van Lisdonk

Anjerstraat 6, 8261 LA Kampen, (038) 331 99 27.

Ervaring met amateurspelers.

Majanka Fröhlich

Bovennieuwstraat 111-1, 8261 HC Kampen, (038) 331 42 08.

Werkzaam bij 't Speelwerk Kampen.

Eugénie Huidekoper

Kretalaan 75, 7577 KK Oldenzaal, (0541) 51 17 97.

Werkzaam bij Concordia Kunst & Cultuur Enschede.

Ronald de Ceuster

Het Zwanevlot 54, 7206 CC Zutphen, (0575) 52 30 94.

Geeft cursussen elementair spel, workshops decorontwerpen.

Annette de Boer

Blokstraat 18, 8012 AZ Zwolle, (038) 423 49 35.

Werkzaam bij De Muzerie Zwolle.

Rina Klaassen

A-plein 1, 8011 TJ Zwolle, (038) 421 86 30.

Werkzaam bij De Leeuwenbrug Deventer. Workshops spel en beweging.

7.2 Theatersport

Lot van der Heijden

't Sander 40, 7500 AM Enschede, (053) 435 23 20.

Werkzaam bij Concordia Kunst & Cultuur en Scholengemeenschap Gravenvoorde. Actrice bij De Nieuwe Koning Enschede.

Regien Hilhorst

't Sander 40, 7500 AM Enschede, (053) 435 23 20.

Werkzaam bij Concordia Kunst & Cultuur en Theatersportvereniging Pro Deo. Actrice bij De Nieuwe Koning Enschede.

7.3 Grime

Fenny Winkelman-Bessels

Beekstraat 34, 7311 LG Apeldoorn, (055) 521 37 38.

Werkzaam bij Concordia Kunst & Cultuur.

Astrid de Vries

Noorderringweg 5/2, 8314 PE Bant, (0527) 26 18 46.

Bestuurslid OCA.

Eleonora Kouijzer

Laarstraat 72, 7471 DG Goor, (0547) 27 14 10.

Geeft workshops grime, visagie en body-painting.

7.4 Theatertechniek

Ronald de Ceuster

Het Zwanevlot 54, 7206 CC Zutphen, (0575) 52 30 94.

Workshops decorontwerpen.

Annette de Boer

Blokstraat 18, 8012 AZ Zwolle, (038) 423 49 35.

Werkzaam bij het Papenstraattheater Zwolle. Licht- en geluidstechniekcursussen gericht op het creatief gebruik van licht en geluid.

7.5 Zang/stemvorming

Rina Klaassen

A-plein 1, 8011 TJ Zwolle, (038) 421 86 30.

Werkzaam bij De Muzerie Zwolle en De Leeuwenbrug Deventer. Workshops spel en beweging.

Wouter Klaassen

A-plein 1, 8011 TJ Zwolle, (038) 421 86 30.

Docent Constantijn Huygens, faculteit Drama. Workshops tekstpresentatie.

Wouter en Rina Klaassen geven ook gezamenlijk workshops waarin tekstpresentatie en beweging in het spel aan de orde komen.

8 Cursussen

In verschillende steden in Overijssel zijn culturele centra die cursussen op het gebied van theater verzorgen. Tevens zijn er cursussen die door het OCA en het NCA gegeven worden. Het betreft toneelspelen voor volwassenen en jongeren, theater-sport, grime, poppenspel, maskers maken, muziektheater, interdisciplinair theater en techniek. Sommige cursussen duren een heel seizoen, andere enkele weken. Ook zijn er trainingen en workshops die enkele avonden, middagen of weekenden in beslag nemen.

De beschrijvingen van de cursussen, trainingen en workshops zijn merendeels overgenomen uit de verschillende folders van de instituten en organisaties.

Sommige cursussen zijn al gestart bij het ter perse gaan van de Wegwijzer. Dat neemt niet weg dat een telefoontje zin kan hebben als u alsnog deel wilt nemen aan de cursus, of op een wachtlijst geplaatst wilt worden voor een nieuwe cursus.

8.1 Op onderwerp ...

- Grimeren 48, 53, 56, 60
- Muziektheater 58, 68, 69
- Poppen-, object en beeldend theater 54, 68, 70
Maskers maken 61
- Techniek 67, 68, 72
- Theater voor jongeren 44, 47, 48, 51, 55, 57
Jeugdtheaterschool 61
- Theatersport 52
- Toneelspelen 44, 45, 49, 54, 57, 59, 64, 68
Speltraining 49, 65, 69

8.2 Op plaats ...

Almelo

Kreatief Centrum Hof 88

Elisabethhof 2, 7607 ZD Almelo, (0546) 85 30 07.

De cursussen lopen van 1 september 1996 t/m 31 mei 1997.

Informatie over aanmelding, lesgelden en start van cursussen bij Hof 88.

THEATER VOOR JONGEREN EN TONEELSPLEN

Cursussen

Algemeen Dramatische Vorming voor kinderen 6-8 en 9-12 jaar

Deze cursus biedt kinderen de mogelijkheid verschillende facetten van het toneelspele te beoefenen.

Op een speelse manier raken de kinderen vertrouwd met spel en ervaren zij dat in een 'alsof-wereld' alles mogelijk is.

Docent: Marit van Popering.

Duur: 24 weken. Tijd: woensdag 13.30-14.30 uur.

Algemeen Dramatische Vorming voor kinderen 9-12 jaar

In deze cursus wordt gericht naar een presentatie gewerkt.

De kinderen bepalen zelf waar de voorstelling over gaat. Zij krijgen de kans een rol die ze zelf kiezen uit te diepen en levend te maken.

Docent: Marit van Popering.

Duur: 24 weken. Tijd: woensdag 15.00-16.30 uur.

Workshops

Een workshop biedt aan de ene kant de mogelijkheid om in korte tijd nieuwe ervaringen op te doen op een voor u onbekend gebied; aan de andere kant biedt het de gelegenheid om dat gebied juist verder uit te diepen. Voor het komende seizoen zijn er workshops gepland. In de maanden september t/m december zijn dat:

Workshop Toneel voor jongeren 13-15 jaar.

30 september, 7, 21, 28 oktober.

Workshop Toneel voor jongeren 16-18 jaar.

4, 11, 18, 25 november.

Workshop toneel voor volwassenen.

Weekenden 28 en 29 september, en 2 en 3 november.

Deventer

De Leeuwenbrug, Centrum voor kunsteducatie

Keizerstraat 70, 7411 HH Deventer (0570) 61 64 09.

De meeste cursussen starten in de week van 23 september.
Informatie over aanmelding, leselden en start van cursussen
bij De Leeuwenbrug.

TONEELSPELEN

Theatercursus

Een cursus voor hen die spelervaring en spelplezier willen opdoen. Allerlei aspecten van het toneelspel komen aan bod: spel, spelen, medespeler, spelplezier, spelimpuls, spelverdieping. Je leert hoe je door middel van verschillende ingangen tot spel kunt komen. Bijvoorbeeld door alleen maar in te gaan op datgene wat je meespeler je aanbiedt, of vanuit beweging, vanuit een opgebouwde rol, vanuit een beperkte ruimte, vanuit een woord. Tijdens deze verkenningstocht komen een aantal basisvaardigheden van spel/theater aan bod. Het samen bezoeken en nabespreken van een theatervoorstelling is onderdeel van de cursus.

Docent: Gonnie Kleine.

Duur: 26 lessen. Tijd: dinsdag 20.00-22.00 uur.

Spelen vanuit Beeld en Beweging

Spelen als een kind, als een theatermaker. Door onverwachte combinaties jouw creatieve vonken in werking zetten. Samen 'dom' durven zijn of op het scherpst van de intuïtie poëzie creëren. Ondergaan hoe het is als je de controle even verliest (wat komt er aan impuls of gevoel vrij), leren één stap verder te gaan door niet te denken, of jouw gewoontes gewoon geen kans te geven. Een cursus als een vrijplaats waar schoonheid, verwondering, stilte en zeer 'rooie' wangen elkaar afwisselen. Jezelf verrijken, door af te leren.

Docent: Hans Lemmerman.

Duur: 13 lessen. Tijd: maandag 20.00-22.00 uur.

Beweging en hoe daarmee te spelen

In deze cursus wordt al doende onderzocht wat de mogelijkheden zijn van bewegen, stemgebruik en tekstzegging in een theatraal kader. Al spelend krijgen we door hoe we met elkaar

kunnen (dis)communiceren. Kortom, we experimenteren met en exploreren de componenten beweging, de muzikale mogelijkheden van de stem, ruimte, tijd, roltransformatie, improvisatie en intrige. Verder zoeken we naar een bevredigende manier, hoe we met deze 'ingrediënten' kunnen spelen voor onszelf en voor anderen (een publiek).

Docent: Rina Klaassen.

Duur: 26 lessen. Tijd: woensdag 20.00-22.00 uur.

Weekend Beweging in tekst, tekst in Beweging

Voor mensen die een weekend lang met tekst en beweging bezig willen zijn. 'Haar stemmetje jeukt als een vacht, het wriemelt mijn oor graag binnen, het kan er niet uit als het lacht...' zomaar een stukje tekst, een tekst die verschillende associaties kan oproepen. Associaties, gedachtengangen die weer tot diverse handelingen kunnen voeren. We gaan op zoek naar de beweging in de tekst, welke betekenissen kunnen we verbinden aan de tekst en hoe kunnen we deze speelbaar maken. Wat is het spanningsveld tussen woord en beweging? Daarnaast zal er ook alleen uit handeling, beweging worden gewerkt, waarbij de woorden zich spontaan een weg zullen vormen.

Docent: Gonnie Kleine.

Duur: weekend 12 en 13 oktober.

Tijd: 10.00-17.00 uur (inclusief 1 uur pauze).

Workshop Spel en Beeld

Je zintuigen zijn de vensters waardoor je het andere waarneemt. Als de vensters van je zintuigen helder zijn, neem je helder waar, laat je dus jezelf en de wereld tot zijn recht komen. als de ruiten dicht zitten, doe je de wereld tekort, jezelf inclusie. Wanneer de vensters zich openen kan dit leiden tot verbazingwekkende processen. In deze workshop wordt samengewerkt door een beeldend- en een theaterdocent. Het werken vanuit de zintuigen staat centraal. Zelf gemaakte beeldelementen worden in het spel betrokken. Voor de beeldende uitwerking komen de volgende technieken aan de orde: tekenen, schilderen en collage. Spel en beeld zullen elkaar ontmoeten en uitdagen, waarbij diverse spelvormen aanbod komen. Alles is onderdeel van elkaar. Een workshop voor mensen die het boeiend vinden om deze twee verschillende disciplines samen te brengen en uit

te werken.

Docenten: Gonnies Kleine en Hank van der Ven.

Duur: 2 zaterdagen: 26 oktober en 2 november.

Tijd: 10.00-17.00 uur (inclusief 1 uur pauze).

Masterclass theaterworkshop

In het voorjaar van 1997 zal John Leddy een weekend lang spelles komen geven. Hij zal zijn jarenlange acteerervaring en zijn ervaring in het maken van theaterproducties met amateurspelers benutten in deze workshop. Door middel van verschillende spelopdrachten komen diverse facetten van spelen aan bod. Hij zal je een kijkje laten nemen in de 'acteerkeuken', maar je eigen ingrediënten en pollepel staan centraal. Het komt neer op je eigen lef en kracht als speler. Een workshop voor mensen die tot spelverdieping willen komen. Enige ervaring met spel is zeer gewenst.

Docent: John Leddy.

Duur: weekend 5 en 6 april 1997.

THEATER VOOR JONGEREN

Kindertheaterschool I, groep 3, 4 en 5 van de basisschool

Je ogen, oren, neus, mond en je voelsprietten moet je meenemen als je naar de kinderschool wilt. Er is namelijk zoveel meer te zien dan je denkt. Zo kan een lap stof een luijer, een picknick-kleed, een sluier of een vliegend tapijt worden en daarmee kunnen dan weer allerlei spannende avonturen beleefd worden. En heb je al eens uitgeprobeerd hoe een luxaflex zich voortbeweegt, of hoe een kangoeroe z'n verjaardag viert. We gaan ook een met z'n allen naar een echte theatervoorstelling toe.

Docent: Gonnies Kleine.

Duur: 24 lessen. Tijd: woensdag 16.00-17.00 uur.

Kindertheaterschool II, groep 6, 7 en 8 van de basisschool

Heb je dat gezien hé? Die koffer vol oude gebruikte tandenborstels die in de trein is blijven staan? Van wie zou die zijn en waarom heeft die persoon 'm vergeten? Zou ie dat expres of per ongeluk hebben gedaan? Vind je het ook leuk om zo'n verhaal te fantaseren en er dan een spannende toneelscène van te maken? We gaan op de kinderschool niet alleen spannende verhalen bedenken, maar je leert ook waar je aan

moet denken als je toneelspeelt. Je moet goed letten op je medespelers, en toch in je rol blijven. En hoe kun je nu iets duidelijk maken zonder erbij te praten, alleen door je lichaam te gebruiken. En bij toneelspelen is het belangrijk je ogen en oren goed de kost te geven. We gaan ook 'echte toneelspelers' bekijken tijdens een voorstelling. Wie weet kun je nog wat van ze leren.

Docent: Gonnie Kleine.

Duur: 24 lessen. Tijd: maandag 16.00-17.00 uur.

Theater voor jongeren

Een cursus voor jongeren van 12-15 jaar. Jongeren die na de kindertheaterschool gewoon door willen, jongeren die meer willen dan het 'vrijdagmiddagtoneeltje van de basisschool' en voor jongeren die nog nooit gespeeld hebben, maar gewoon zin hebben om uitgedaagd te worden. In deze cursus maak je kennis met de basis van het spelen. Je leert ter plekke situaties op te lossen, je lichaam te gebruiken als middel om iets tot uitdrukking te brengen, om te gaan met (toneel-)tekst, zelf betekenis en uitdrukking te geven aan dat wat je meemaakt. De cursus is ingedeeld in drie blokken: improviseren, spelen met tekst, spel en beweging. Je krijgt les van drie docenten die je, ieder op hun eigen manier, zullen uitdagen tot spelen. In nauw overleg maken zij het programma.

Docenten: Alied van der Meer, Hans Lemmerman, Gonnie Kleine.

Duur: 24 lessen. Tijd: maandag 18.00-19.30 uur.

GRIMEREN

Kindergrimeercursus

In deze cursus kom je het fijne te weten van grimeren. Allereerst leer je hoe je allerlei materialen moet gebruiken en wat je er precies mee doen kunt. Je leert hoe je met grimeertrucjes iemand veel liever of juist gemener kunt laten lijken. Het gebruik van kleuren is ook erge belangrijk. We oefenen dierengrime, Japanse grime en het maken van een traditionele clownsgrime.

Docenten: Gonnie Kleine.

Duur: 6 lessen. Tijd: woensdag 14.00-16.00 uur.

Enschede

Concordia Kunst & Cultuur

Oude Markt 26, 7511 GB Enschede, (053) 430 09 99.

De meeste cursussen beginnen in de week van 16 september. Informatie over aanmelding, lesgelden en start van cursussen bij Concordia Kunst & Cultuur.

TONEELSPLEN

Acteren

De cursus bestaat uit twee delen (a en b; zie hieronder). Hij is bedoeld voor mensen vanaf 18 jaar die, voor ze gaan/willen spelen in een theaterproductie, de nodige spelervaring nog moeten opdoen. Het accent ligt op het leren inleven en uitspe- len van verschillende rollen in wisselende situaties en de overdracht daarvan op het publiek.

A. SPELTRAINING

We werken aan: lichaamstaal, houding en beweging, aan het staan in de spelruimte; gezond stemgebruik, ademhaling en goede tekstlegging, te oefenen via monologen en dialogen; improvisatie, waarin fantasie en werkelijkheid worden afgewisseld om tot een goed samenspel en spontaan en direct reageren te komen; inleven in bestaande (toneel)rollen met vaste tekst en fantasierollen en deze vanuit een persoonlijke visie analyseren en opbouwen en zodanig vormgeven dat ze geloofwaardig zijn en bij het publiek goed overkomen; solospel en samenspel.

Docent: Fred Hofer.

Duur: 12 weken. Tijd: maandag 19.00-22.00 uur.

B. THEATERVOORSTELLING

Een korte theaterproductie die aan het eind van de cursus voor vrienden en kennissen wordt opgevoerd. Overleg en keuze hierover gebeurt met de groep. Iedere deelnemer krijgt een bijna even 'zware' en 'belangrijke' rol, er is geen sprake van hoofd- en bijrollen. Onder begeleiding wordt gewerkt aan: analyse van het stuk en rolopbouw, samenspel, mise en scène, vormgeving, aankleding, licht en geluid. De cursisten hebben een persoonlijke verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Eventueel kunnen aan deze productie ook mensen deelnemen die de eerste 12 avonden niet hebben gevolgd; ze dienen dan al

wel enige spelervaring te bezitten.

Docent: Fred Hofer.

Duur: 12 weken. Tijd: maandag 19.00-22.00 uur.

Toneel op rolletjes

Een toneelcursus voor spelers die willen werken aan verschillende rollen/personages. Vindt u het leuk om voor publiek op te treden, maar vindt een jaar lang studeren op een rol te lang, dan is dit de ideale cursus. Iedere 6 weken is er een korte presentatie voor een select publiek. Aan het eind van de cursus komen de rollen die gespeeld zijn weer terug in een grote productie. Behalve aan de presentatie, wordt ook aandacht besteed aan improvisatie, vormgeving, beweging, stem et cetera.

Docent: Marieke Hagemans.

Duur: 24 lessen + 2 zaterdagen. Tijd: woensdag 19.00-22.00 uur.

Theaterproductie

Een cursus voor mensen met enige spelervaring. Uitgangspunt is het voorbereiden, uitvoeren en regisseren van en het spelen in een volwaardige kleine theaterproductie. De docent doet de raamregie en geeft waar nodig begeleiding en ondersteuning. Tijdens de eerste 6 à 8 avonden wordt van 19.00-21.00 uur gewerkt vanuit diverse spelopdrachten, improvisatie, rollenspelen, stemvorming, lichaamstaal en beweging. Van 21.00-22.00 uur wordt aandacht besteed aan alles wat nodig is om een eigen productie te maken: stukkeuze, regie-interpretatie, tekstanalyse, mise en scène, rolkeuze, theaterbeeld, organisatie, financiën, publiciteit. Na deze beginfase worden er definitieve theaterstukken gekozen waaraan 2 à 3 productiegroepjes afzonderlijk en zoveel mogelijk zelfstandig werken. De verschillende producties worden aan het eind van het cursusjaar in Concordia Theater voor publiek opgevoerd.

Docent: Eugénie Huidekoper.

Duur: 24 lessen + 2 zaterdagen. Tijd: donderdag 19.00-22.00 uur.

Theaterworkshop

In deze workshop ligt het accent op spel. Fantasie en creativiteit worden gestimuleerd d.m.v. een beperkt gebruik van rekvisieten. Welke mogelijkheden biedt theater voor je persoonlijke expressie. Met gebruik van verschillende theater-

vormen, o.a. Boal en Commedia dell' Arte, wordt er aan de rollen gewerkt. Volgens Stanislavsky put je voor het creatieve werk uit twee bronnen: het eigen emotionele reservoir en je observaties van de buitenwereld. Deze laatste, externe bron kan het emotionele geheugen van de speler verrijken. Het herkennen van bepaalde handelingen en een stukje zelfkennis zijn ingrediënten die we gebruiken voor het uitwerken van een rol.

Docent: Eugénie Huidekoper.

Duur: 5 en 12 april 1997. Tijd: zaterdag 10.00-16.00 uur.

THEATER VOOR JONGEREN

Theatercursus voor kinderen tussen 8 en 12 jaar

De cursus is bestemd voor alle kinderen die plezier willen beleven aan het spelen van theater en samen willen werken aan een 'echt' toneelstuk. Er wordt aandacht besteed aan beweging, dans, gevoel voor ritme, muziek, zang, stemgebruik, solo-optreden, improvisatie, taal en taalgebruik, samenwerken in tweetallen en grotere groepen. Observatie, (kijk-)oefeningen, aandacht voor mise en scène (gebruik van het podium) en aandacht voor belichting. Ook het kiezen van thema's en de uitwerking daarvan is voor deze cursus belangrijk.

Docent: Marion Gerverdinck.

Duur: 24 weken. Tijd: woensdag 13.30-15.30 uur.

Theatercursus voor jongeren tussen 13 en 18 jaar

Het doel van deze cursus is te ervaren wat het is om toneel te spelen. Door veel te improviseren (rollen en plaats van handeling verzin je zelf), leer je je fantasie gebruiken, waardoor de meest gekke, leuke spelsituaties ontstaan. Ook leer je je in te leven in bestaande (toneel)rollen met bestaande teksten. Aan het eind van de cursus kan een afsluiting door middel van een presentatie plaatsvinden.

Docenten: Eugénie Huidekoper, Fred Hofer.

Duur: 24 weken. Tijd: dinsdag 17.00-19.00 uur.

Theaterklassen

Het afgelopen seizoen heeft bij Concordia Kunst & Cultuur in samenwerking met het Stedelijk Lyceum, locatie Zuid, het project Theaterklassen voor de tweede keer gedraaid. Het project staat onder auspiciën van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, faculteit Theater en Drama.

De theaterklassen zijn een voorbereiding op een eventuele theater-, regie- of dramadocentopleiding. Een theaterklas is erg intensief; je bent minstens 5 uur per week bezig met allerlei facetten van theater. De eerstejaarstheaterklas is voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs van 15-17 jaar. Bij voldoende belangstelling kan daar een tweedejaars theaterklas op volgen. Wat betekent het volgen van de theaterklassen?

Als je de theaterklassen en het basisjaar theater heb gevolgd betekent het dat je toegelaten wordt tot het toelatingsexamen van een theaterschool; je wordt dus niet zomaar toegelaten tot het eerste jaar. Na een aantal jaren weet je zelf heel goed (en je krijgt daar uiteraard advies over van de docenten) of je echt naar een theaterschool wilt, of je aanleg hebt voor toneelspelen en of je zin hebt in dat 'harde' leven of dat je liever regisseur of dramadocent wilt zijn. In wezen zijn de theaterklassen bedoeld om dat uit te zoeken, hoe het zit met je talent en je motivatie. En als je niet doorgaat? Dan heb je een ontzettend leuke tijd gehad, want in de theaterklas moet je weliswaar hard werken, maar het is ook leuk en gezellig. Bovendien leer je je goed te bewegen, je stem goed te gebruiken en je bewust te zijn van je houding. En dat is natuurlijk altijd meegenomen, wat voor een beroep je ook kiest.

Diverse docenten.

Duur: 22 weken.

Tijd: woensdag 15.30-18.30 uur, vrijdag 19.00-21.00 uur.

Start 23 oktober.

THEATERSPORT

Theatersport voor beginners

De cursus is bedoeld voor ieder die wil leren fantasieren. Je leert snel en fantasievol reageren in een spelsituatie. In het eerste gedeelte van de cursus worden de basisvaardigheden van het improviseren geoefend: o.a. leren accepteren van een spel-aanbod van je medespeler, snel definiëren van de rol die je speelt in een scène, het opzetten en uitspelen van een verhaal, leren om emoties groot te spelen, alert zijn in het samenspel. Vervolgens wordt een aantal 'games' aangeleerd. Dit zijn spelstructuren waarmee binnen theatersport wordt geïmproviseerd. De theatersport kent emotionele, verhalende en muzikale games en combinaties daarvan. Wanneer de deelnemers de games enigszins beheersen, worden onderlinge theatersport-

wedstrijden gespeeld voor publiek. Hierbij leer je de regels en het spel van de wedstrijd.

Docent: Lot van der Heijden.

Duur: 24 lessen + 2 zaterdagdagen. Tijd: donderdag 19.00-20.30 uur.

Theatersport voor gevorderden

Het accent ligt op het verdiepen van een drietal spelelementen: het verhaal – Hoe zet ik al improviserend een verhaal op met mijn team? Hoe speel ik een langere verhalende scène met meer diepgang. Hoe kan ik scènes meer inhoud geven? De transformatie – Hoe kan ik als speler een duidelijke, overtuigende rol neerzetten? Hoe kan ik mijn rol vasthouden zonder het overzicht over de scène en het samenspel te verliezen? Teambuilding en side-coaching – Hoe kan je als speler meer in dienst van het team en het verhaal spelen? Hoe kan ik ‘van langs de kant’ spelgegevens inbrengen tijdens een scène om het verhaal verder te helpen. Durf, snelheid, samenspel, absurditeit en spelplezier staan daarbij hoog in het vaandel.

Docent: Lot van der Heijden.

Duur: 24 lessen + 2 zaterdagdagen. Tijd: donderdag 20.45-22.15 uur.

GRIMEREN

Grimeren voor beginners

Een cursus voor mensen die ervan houden creatief met make-up om te gaan. Grime is te gebruiken bij theaterproducties, jeugdwerk, kinderpartijtjes of gewoon voor jezelf. We houden ons bezig met verschillende technieken. Met gebruik van kleur, beschaduw en belichten, veranderen we een gezicht, zonder aantasting van de anatomie. Aan de orde komen o.a. karakter- en fantasiegrime, verwondingen, dieren et cetera. Met behulp van pruiken, baarden en snorren worden verschillende types en sferen gecreëerd.

Docent: Fenny Winkelman.

Duur: 24 lessen. Tijd: woensdag 18.00-20.00 uur.

Specialisatiecursus grimeren

Naast de basis, die uiteraard bestaat uit de diverse grimeer-technieken, zal de aandacht vooral liggen op pruiken, maskers en visagie. Met pruiken en maskers kunnen diverse types en sferen worden uitgebeeld. In het onderdeel visagie zullen diverse make-up technieken worden behandeld, zoda. kapsel

en gezicht een eenheid vormen. Aan de orde komen camou-
flage-, dag-, avondmake-up, bruidsmake-up en er wordt
ingegaan op lichteffecten.

Docent: Fenny Winkelman.

Duur: 24 lessen. Tijd: woensdag 20.00-22.00 uur.

POPPEN-, OBJECT EN BEELDEND THEATER

Poppenspel

Deze cursus is bestemd voor mensen die geïnteresseerd zijn in
allerlei facetten van poppenspel. De aandacht richt zich vooral
op het spelen, het maken van poppen is minder belangrijk. Aan
de orde komen handstokpoppen, stangpoppen, marionetten,
schimmenspel, objectenspel et cetera. Elk techniekonderdeel
wordt afgerond met een klein optreden voor elkaar.

Docent: Otto van der Mieden.

Duur: 12 lessen. Tijd: dinsdag 19.30-22.00 uur.

Door de Twentse Schouwburg worden Speelmarkten theater
georganiseerd. Voor kinderen van 6 tot 10 jaar op woensdag: 2
oktober, 30 oktober, 27 november, 8 januari, 5 februari, 5 maart,
2 april.

Informatie: (053) 485 85 00.

Hengelo

CREA

Esrein 9, 7553 CX Hengelo, (074) 291 75 97.

De cursussen lopen van 1 september 1996 t/m 31 mei 1997.

Informatie over aanmelding, lesgeelden en start van cursussen
bij CREA.

ONEELSPELEN

Theatercursus voor beginners

Vorm geven aan onze verbeelding d.m.v. een rol, scène, een tekst,
een geluid, een beweging. We gaan hierbij onze stem onderzoeken:
hoog, laag, hard, zacht, mooi, lelijk. Onze lichaamstaal: hoe
sta ik, wat doe ik met mijn bewegingsimpulsen, hoe ga ik spelen,
hoe ga ik presenteren of: hoe gaan wij presenteren. Hoe gebruiken
we hierbij kleding, schmink enz. We werken vanuit teksten,
foto's, improvisaties, thema's, gedichten, kranten, of elastiek.

Ook bezoeken we theatervoorstellingen. Een cursus voor iedereen die zin heeft om met theater bezig te zijn.

Docent: Maxim Haanstra.

Tijd: dinsdag 19.00-22.00 uur.

Theatercursus voor gevorderden

In de vervolgcursus gaan we improviseren, confronteren en acteren. Hierbij wordt vooral dieper ingegaan op de improvisatietechniek van Keith Johnstone ('uitvinder' van de theatersportwedstrijden). Aan de hand van verschillende opdrachten komen de begrippen veranderen, accepteren en status aan bod. Bij het improviseren is het van belang de ideeën van de medespeler te accepteren en niet te blokkeren. Improviseren is het al spelend ontwikkelen van een verhaal. Ook wordt in deze cursus aandacht besteed aan beweging, mime, mise en scène, vergrotingen (clownerie, Commedia dell' Arte), maskers en theatertechniek als geluid en licht. We bezoeken theaterproducties en cursisten worden in staat gesteld een hele dag mee te draaien bij het opbouwen van een voorstelling in de Schouwburg. De mogelijkheid bestaat, dat we zelf gaan werken aan een theaterproductie. Deze cursus is geschikt voor ieder die ervaring heeft op het gebied van theater.

Docent: Maxim Haanstra.

Tijd: woensdag 19.00-22.00 uur.

THEATER VOOR JONGEREN

Jongeren theater 13-18 jaar

In deze theatercursus wordt hard gewerkt en veel plezier gemaakt. Op allerlei manieren komen we tot het spelen van scènes: via een rol, decor, foto's, muziek, beweging, tekst of improvisatie. Om te kunnen spelen zijn bepaalde vaardigheden belangrijk zoals concentratie, samenspel, fantasie, creativiteit, houding en beweging, stem en emoties. Deze vaardigheden komen aan de orde in verschillende spelopdrachten, die telkens een ander accent hebben. Afwisselend wordt er in groepjes en in koppels gewerkt. Er is veel ruimte voor je eigen ervaringen, fantasie en ideeën. De mogelijkheid bestaat om samen, met een presentatie/voorstelling, deel te nemen aan *De Kunstbende*.

Héél spannend, héél leuk!

Docent: Petra Koopman.

Tijd: woensdag 16.00-17.00 uur.

Jongerentheater 16-18 jaar

De opzet van deze cursus is het gezamenlijk maken van een theaterproductie. De eerste periode is gericht op speltraining. Deze lessen zijn gericht op het vergroten van de spelvaardigheden, zoals concentratie, samenspel, fantasie, creativiteit, houding en beweging, stem en emoties. Als het toneelstuk eenmaal gekozen is, komen allerlei facetten aan de orde die bij het maken van een voorstelling van belang zijn: tekstanalyse, rolopbouw, mise en scène en speelstijl. Centraal staat het spelplezier en het gezamenlijk vormgeven van een voorstelling. De voorstelling zal op het eind van het seizoen opgevoerd worden in Crea.

Docent: Petra Koopman.

Tijd: maandag 19.00-21.00 uur.

Toneelspelen voor en met kinderen in Schouwburg Hengelo

Maandelijks op de zaterdagmiddag werkt docent Paul Falkmann met kinderen (5-13 jaar). Hij draagt ideeën aan, legt ze uit en speelt ze voor. Dan worden de kinderen in groepjes verdeeld en maken hun eigen toneelstuk, compleet met eenvoudige kostuums, attributen en schmink. Op zaterdag 19 april vindt de afsluiting plaats. De resultaten van een seizoen lang toneel maken zijn rond 14.00 uur te zien in een heuse voorstelling voor ouders en vrienden.

Docent: Paul Falkmann.

Duur: eenmaal per maand. Tijd: zaterdag 13.00-15.30 uur

Informatie ook bij de schouwburg: (074) 291 18 66.

GRIMEREN

Grime beginners

Deze cursus is gericht op de basiskennis van het grimeren voor bijv. amateurtheater en voor allen die het leuk vinden met schmink te 'spelen'.

Docent: Ilona Rekers.

Duur: 12 lessen, start 10 september. Tijd: dinsdag 19.30-21.30 uur.

Grime gevorderden

Deze cursus grime is bedoeld voor diegenen die al eens een cursus grime voor beginners hebben gevolgd. In deze cursus wordt uitgebreider ingegaan op karakterschmink, het werken met pruiken en het plakken van snorren en baarden. Ook wordt

aandacht besteed aan het werken op tijd en in opdracht.

Docent: Ilona Rekers.

Duur: 12 lessen, start 14 januari 1997.

Tijd: dinsdag 19.30-21.30 uur.

Kampen

Speelwerk, centrum voor Kunsteducatie

Burgwal 86, 8261 ES Kampen, (038) 331 38 74.

Informatie over aanmelding, les gelden en start van cursussen bij het Speelwerk.

TONEELSPELEN

Toneel op basis van tekst

Deze cursus is voor spelers die zich willen verdiepen in tekst en theater. Hiervoor is met name veel spelplezier en enthousiasme nodig. Er wordt gewerkt aan de hand van literaire tekst (poëzie en klankpoëzie) en theatertekst (monologen, dialogen, korte scènes). Belangrijke vaardigheden als ontspanning, concentratie, stemgebruik, ruimtegebruik en samenspel worden geëfend. Tekstbehandeling, uitbeelding, inzicht in personages, ontwikkeling van de scène komen aan de orde. De cursus wordt afgesloten met een voorstelling.

Docent: Majanka Fröhlich.

Duur: 26 weken. Tijd: maandag 19.30-22.00 uur.

Improvisatietoneel voor beginners

Ervaring met toneel is voor deze cursus geen vereiste. Allerlei facetten van toneelspelelen komen aan bod: rolverdieping, samenspel, beleving en inleving, vormen van theatersport. Er wordt gewerkt vanuit verschillende invalshoeken: gedichten, muziek, decor, kleding, grime en vaste klei.

Docent: Monique Larmené.

Duur: 15 weken. Tijd: donderdag 19.30-22.00 uur.

THEATER VOOR JONGEREN

Jongerentoneel

Ontdekken wat toneel is en wat het voor je kan betekenen. In deze cursus gaat het om het plezier in het werken met tekst, muziek en dans. Centraal staat het zoeken naar je persoonlijke stijl en sterke kanten. Je leert met kracht, overtuiging en toch

ontspannen op het toneel te staan. Ervaring is niet noodzakelijk, wel enthousiasme.

Docent: Majanka Fröhlich.

Duur: 30 weken. Tijd: donderdag 16.00-18.00 uur.

Jongeren Muziektheater 13-17 jaar

Heb je al een beetje ervaring in toneelspelen en zingen? Vind je het leuk om ook zelf na te denken over de uiteindelijke voorstelling, het decor, de kostuums, de rekwisieten? Dan zal deze cursus beslist iets voor je zijn. Na een eerste spel- en zangtraining wordt gerepeteerd voor de uiteindelijke voorstelling.

Docenten: Monique Larmené, Steven Faber.

Duur: 30 weken. Tijd: woensdag 19.00-20.30 uur.

Kindertoneel 8-12 jaar

Spelen is feest. Verkleeden, schminken en prachtige decors bouwen worden afgewisseld met gekke spelletjes, concentratieoefeningen en moeilijke quizen. Toneelspelen is altijd anders en erg gezellig.

Docent: Monique Larmené.

Duur: 30 weken. Tijd: woensdag 13.30-15.00 uur.

Kinder Muziektheater 8-12 jaar

Ieder jaar wordt door circa 30 kinderen gewerkt aan een muziektheatervoorstelling. Een voorstelling die 2 keer per jaar in de Stadsgehoorzaal wordt gespeeld. De eerste weken maken de kinderen kennis met elkaar en wordt geïnventariseerd wat de mogelijkheden van de kinderen zijn. Daarna wordt het verhaal voor de voorstelling gekozen.

Docenten: Monique Larmené, Steven Faber.

Duur: 30 weken. Tijd: woensdag 15.00-16.30 uur.

Zwolle

De Muzerie

Postadres: Goudsteeg 19, 8011 PP Zwolle, (038) 442 40 55.

De meeste cursussen starten in de week van 16 september 1996. Informatie over aanmelding, lesgelden en start van cursussen op het adres Papenstraat 9.

TONEELSPLEN

Basiscursus Theater

Deze cursus is bedoeld voor mensen die weinig of nooit gespeeld hebben en die willen onderzoeken of toneelspelel iets voor hen is. Het ontwikkelen van spelplezier en speldurf staat dan ook voorop. Daarnaast komen een aantal basisprincipes en technieken aan bod, zoals: beweging en stemgebruik, samen-spel, rol-opbouw en tekstgebruik. Verder is het de bedoeling om met alle deelnemers een theatervoorstelling te bezoeken.

Docent: Annette de Boer.

Duur: 20 weken. Tijd: dinsdag 19.30-22.00 uur.

Vervolg-cursus Theater

Wie de elementaire technieken van het toneelspelel bekend is, krijgt in deze cursus de gelegenheid die verder uit te diepen en te ontwikkelen. In de tweede helft van de cursus zal r naar een presentatie worden toegewerkt. Daarbij zullen ook vormge-vingsaspecten aan de orde komen: decor, kostuums, et cetera. Een ideale cursus voor de amateur-toneelspeler en mensen die al eens een cursus hebben gevolgd.

Docent: Annette de Boer.

Duur: 24 weken. Tijd: donderdag 19.30-22.00 uur.

Basiscursus Beweging, Woord en Gebaar

In deze cursus wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn van stemgebruik, beweging en tekstzegging, wanneer die toegepast worden in een theatraal kader. Er wordt geëxperi-menteerd en geïmproviseerd met de 'instrumenten' van het menselijk lichaam. Alle 'ingrediënten' worden samengesmeed in het uiteindelijke optreden voor medecursisten en anderen (een publiek).

Docent: Rina Klaassen.

Duur: 20 weken. Tijd: woensdag 19.30-22.00 uur.

Peking-theater

'Peking Opera' is een Chinees traditioneel totaaltheater. Een theatervorm waarin oude Chinese tradities bewaard zijn gebleven in verhalen à la Shakespeare, maar dan verrijkt met dans, acrobatiek en mime. Er worden 8 lessen theorie gegeven over de achtergronden van het Chinese theater met behulp van dia's en videofragmenten. Daarna volgen nog 8 praktijklessen,

waarin een aantal aspecten van het Pekingtheater uitgevoerd zullen worden. Een cursus voor mensen die niet alleen geïnteresseerd zijn in de boeiende theorie, maar het ook 'aan den lijve' willen ervaren.

Docent: Lieve Gulikers.

Duur: 16 weken. Tijd: maandag 19.30-22.00 uur.

GRIMEREN

Basiscursus Grime

Grime is een onmisbaar onderdeel van een theatervoorstelling, maar kan ook heel goed gebruikt worden op school of thuis: bij kinderpartijtjes of bijvoorbeeld carnaval. In deze cursus leert u omgaan met diverse materialen en technieken. U kunt een gezicht dusdanig veranderen dat het bij de rol, het karakter of de feestelijkheden past. Geholpen door bescheiden toneelattributen wordt iemand omgetoverd tot 'iemand anders'.

Docent: Els Otten.

Duur: 12 weken. Tijd: maandag 19.15-22.00 uur.

Grimeren vervolgcursus eerste jaar

Deze cursus sluit aan bij de basiscursus en is tevens geschikt voor mensen die ervaring 'in het veld' hebben opgedaan. Naast nieuwe onderwerpen wordt het geleerde op snelheid herhaald, uitbreid en verfijnd; want leren grimeren is veel doen. Er zal ook worden gewerkt worden aan speciale opdrachten en/of eigen ontwerp. Aan het eind van de cursus gaan we grimeren bij een 'echte' theatervoorstelling.

Docent: Els Otten.

Duur: 12 weken. Tijd: maandag 19.15-22.00 uur.

Fantastisch grimeren

Naast de traditionele grime die vaak de illusie van 'echt' moet geven, bestaat ook de 'fantasy'-grime. Deze grime benadrukt juist het bizarre, het kleurrijke, het extravagante. Vaak wordt niet alleen het gezicht maar ook het hele lichaam beschilderd: body-paint. In deze workshop beperken we ons tot gezicht, schouders, armen en handen. Er zal gewerkt worden naar aanleiding van een thema en de eigen inspiratie. Het is niet noodzakelijk om de basiscursus grime gevolgd te hebben. Wel nodig zijn een beetje lef en wat handigheid met penseel en (grime-)verf.

Docent: Els Otten.

Duur: januari, 3 weken. Tijd: zaterdag 10.00-12.30 uur.

MASKERS MAKEN

Basiscursus Maskers maken

Het maskers maken is zo oud als de wereld. Hoe 'tover' je je zo snel mogelijk om tot 'iets' of 'iemand' anders ... Naast dit theatrale gebruik kan het masker puur als object interessant zijn: waard om aan de muur te hangen. In deze cursus wordt aandacht besteed aan verschillende materialen en technieken om een portret, dieren of een fantasie-masker te maken.

Draagbaar of niet, het is allemaal mogelijk.

Docent: Els Otten.

Duur: 12 weken. Tijd: woensdag 19.30-22.00 uur.

Vervolg cursus Maskers maken

Deze cursus sluit aan op de basis cursus. In deze cursus kan meer individueel gewerkt worden, naar opdracht of eigen inspiratie.

Docent: Els Otten.

Duur: 12 weken. Tijd: woensdag 19.30-22.00 ur.

JEUGDTHEATERSCHOOL

Fraterhuis, Praubstraat 16-18, 8011 PN Zwolle, (038) 412 73 51

Informatie over aanmelding, les gelden en start van cursussen bij de Jeugdtheaterschool (038) 421 26 35 of bij

De Muzerie (038) 442 40 55.

De Jeugdtheaterschool Zwolle is bedoeld voor kinderen en jongeren van 8-18 jaar. De theaterschool is een voorbereiding op een eventuele theater-, regie- of dramadocentopleiding. Het geeft jonge mensen de gelegenheid ervaring op te doen met theater en daardoor er achter te komen of ze van theater hun beroep willen maken. Allerlei facetten van theater komen in de loop van de opleiding aan de orde. Er wordt les gegeven aan groepen van 10 tot 14 leerlingen. Er wordt gewerkt op meerdere niveaus, bginnend en gevorderd. De lessen worden door bevoegde docenten gegeven die als acteur, regisseurs of docenten afkomstig zijn uit de theaterpraktijk.

Naast de jaarklassen worden ook korte(re) trainingen gegeven over acteren, bewegen, stemgebruik.

De meeste lessen starten in de week van 23 september 1996.

De Opleiding

De Basisopleiding kent een 2-jarig en een 1-jarig model en is bedoeld voor de beginnende speler. In deze opleiding wordt het fundament gelegd voor het spelerschap. Voor 8 en 9 jarigen is er de Spelklas, voor 9 en 10 jarigen de Musicalklas, voor 10-14 jarigen de Studioklas.

De Vervolgopleiding bestaat 5 jaren: Improvisatie 10-11 jaar, Teksttoneel 11-12 jaar, Komедie 12-13 jaar, Theatersport 13-14 jaar, Muziektheater 14-15 jaar.

Naast de opleiding worden er korte(re) cursussen gegeven voor jongeren 15-18 jaar.

Acteren, bewegen en stem/zang. Iedere training duurt 8 weken.

De Theaterwerkplaats

In oktober 1996 start de Theaterwerkplaats, een eigen productieatelier. In deze theaterwerkplaats worden dit jaar 2 theaterproducties gemaakt met ervaren spelers vanaf 15 jaar. Om hieraan mee te doen moeten spelers beschikken over ruime theaterervaring.

De Mini-producties

In het seizoen 1996-'97 worden 3 mini-producties in 3 x 8 weken uitgebracht. Het zijn korte (ca. 15 minuten) en flitsende theaterstukken: Een Oostenrijks mini-drama, beroemde Engelse filmscènes en Het Hartstuk: absurdistische scènes.

Overige activiteiten

Een eenacter toneelproductie *Baron van Münchhausen*. De koning van Pruisen heeft alle oorlogen gewonnen. Maar die hij nu voert tegen de Koningin van Lombardije kan hij niet winnen. Daarvoor roept hij de hulp in van de baron, die de verwarring alleen maar groter maakt.

Duur: 12 weken.

Een muziektheaterproductie *De Amazones*. In deze productie staat de performance van de acteur centraal. Met spel, muziek en zang wordt het verhaal van de Amazones verteld: een strijdvaardig volk ten tijde van de oude Grieken, dat alleen uit vrouwen bestaat. Het volk leeft rustig en tevreden tot op een dag een man langs komt ...

Duur: 12 weken.

De toneelproductie *De Uitdaging*. Met deze toneelproductie doet de Jeugdtheaterschool mee aan het theaterfestival 'De Uitdaging' in Gouda. Speciaal voor dit festival zijn drie Nederlandse toneelschrijvers gevraagd een stuk te schrijven voor jongeren. In april wordt het stuk gespeeld in Zwolle, in mei in Gouda.

Duur: 24 weken.

En dan nog: Theaterkampweekend; Nieuwjaarsfeest; Opstart Musical; Opstart zomer-straattheater, spektakel i.s.m. de Dogtroep Nederland.

Overijssels Centrum voor het Amateurtoneel

OCA, Secretariaat:

Marjan Penterman, Pieter Steynstraat 61,
8022 TB Zwolle, (038) 454 71 94.

Het OCA biedt aan verenigingen cursussen aan die gegeven zullen worden in de eigen oefenruimte van de betreffende vereniging. Deze trainingen worden gegeven in het weekend, verdeeld over drie dagdelen. Deze cursussen staan vermeld onder 'Het OCA komt naar u toe'. Deze cursussen kunnen door verschillende docenten gegeven worden. Informatie en opgave bij Marjan Penterman, (038) 454 71 94.

Daarnaast worden er door het OCA cursussen gegeven in verschillende regio's.

HET OCA KOMT NAAR U TOE

TONEELSPELEN

Cursus Samenspel

Wat is belangrijk voor goed samenspel? Openstaan voor je medespelers; je kunnen concentreren op je medespelers; spontaan kunnen reageren op gevoelens, handelingen en lichamelijke boodschappen van je medespelers. Dat klinkt simpel, maar is vaak moeilijk te verwezenlijken. Je bent druk bezig met je tekst en met je mise en scène. Daar heb je vaak je handen al vol aan. Via deze training leer je directer en spontaner te reageren op elkaars impulsen, o.a. door speciaal daarvoor ontwikkelde technieken uit de theatersport. Hierdoor zal het toneelspel spannender, natuurlijke, geloofwaardiger en 'speelser' worden.

Cursus Rolopbouw

Belangrijk bij het ontwikkelen van een rol is het stemgebruik, taalgebruik, fysiek (hoe beweegt een personage) en het emotionele leven, karakter van een personage. Deze elementen zullen de invalshoeken vormen van waaruit de spelers zoveel mogelijk verschillende personages en types gaan uitproberen. Bovengenoemde rolelementen zullen veel aandacht krijgen en spelers leren zich thuis te voelen in uiteenlopende rollen.

Cursus Fysiek spel

Toneel is veel meer dan tekst alleen. Als er bij teksttoneel hoofdzakelijk gepraat wordt en de toeschouwer dus hoofdzakelijk moet luisteren, zal de aandacht van het publiek verslapen. Met andere woorden: als er aan teksttoneel te weinig bewegingselementen zijn toegevoegd, als er te weinig te zien valt, haakt het publiek af. Hoe krijg je je zelf als speler fysiek aan de gang? Hoe ontdek je je eigen mogelijkheden op dit terrein en hoe kun je die (beter) leren gebruiken? Hoe kun je je spel fysiek spannend(er) maken? Deze vragen komen aan de orde tijdens deze training. Er zal gebruik gemaakt worden van zoveel mogelijk uiteenlopende theaterstijlen, waarbij de fysiek centraal staat. Door dit aan den lijve te ondervinden, krijg je als speler enorm veel ingangen aangereikt. Deze kun je later, bij komende producties, gebruiken om tot levendig fysiek spel te komen.

Cursus Stemgebruik

Verstaanbaarheid en goed stemgebruik heeft onder andere te maken met ademhaling, lichaamshouding, articulatie en richten van geluid. Het eerste gedeelte van de cursus bestaat uit technische oefeningen, die eventueel ook gemakkelijk inzetbaar zijn tijdens de wekelijkse repetities, zodat men structureel met stemverbetering bezig kan blijven. Het tweede gedeelte van de cursus is erop gericht technieken in tekst te gebruiken. In het derde gedeelte staat de stemexpressie centraal. Dat wil zeggen dat er geëxperimenteerd zal worden met allerlei verschillende 'stemmetjes', die bij zeer uiteenlopende types passen. Daardoor zal men beter in staat zijn de stem in te zetten om het karakter van een rol tot uitdrukking te laten komen.

Cursus Improvisatie

In 10 bijeenkomsten gaat het erom spelers, die gewend zijn aan vaste teksten en vaste mise en scène en die vaak in een nieuw stuk voor eenzelfde soort rol kiezen, de kans te geven kennis te nemen van verschillende theatersituaties en personages. Daardoor wordt hun rollenarsenaal uitgebreid, neemt hun spelflexibiliteit toe, wordt de speldurf vergroot en groeit hun spelkennis. Spelers komen er dan achter dat ze veel meer kunnen dan ze dachten en krijgen meer zelfvertrouwen op het toneel.

SPELTRAININGEN GERICHT OP SPEELSTIJL

Het repertoire van amateurverenigingen is globaal in drie categorieën te verdelen: kluchten en blijspelen; realistische stukken; a-realistisch repertoire. Deze categorieën vragen om uiteenlopende speelstijlen. Hierop zijn de volgende trainingen gebaseerd:

Training Grotesk / Typematisch spel

Speciaal voor verenigingen die kluchten en blijspelen op de planken brengen.

Training Inleving

Voor verenigingen die realistische stukken spelen.

Training Absurdisme en andere vervreemdingstechnieken

Voor verenigingen die a-realistisch repertoire brengen.

Masterclass door Poppe Boonstra: De speler als dramaturg

Deze cursus is bestemd voor regisseurs, dramadocenten en spelers. Er is een toneeltekst. Er is een speler. De speler zegt de tekst, gekleurd door eigen interpretatie of op basis van analyse door regisseur of dramaturg. In deze cursus staat de speler en de omgang met de tekst centraal. De tekstzegging is neutraal; we laten de tekst voor zich zelf spreken. Op deze manier ontstaat op de speelvloer een betekenis van de tekst voor die speler, op dat moment. Deze wijze van tekstbenadering wordt verweven met een fysieke manier van toneelspelen. We gaan werken met teksten van Molière en/of Bernard en Becket. Aan het eind van de cursus is er een presentatie voor publiek.

Poppe Boonstra studeerde in Leeuwarden (1990) en daarna aan de 'Kleine Academie' te Brussel (1996). Hij schreef enkele educatieve stukken. Regisseerde voornamelijk klassiekers met kinderen, jongeren en volwassenen (Shakespeare, Tsjechow, Molière). Was acteur en regisseur bij de eigen theatergroep Artist. Hij werkt als speldocent, regisseur en acteur. Werkte o.a. met Richard Cieslak, Alize Zandwijk, Dirk Tanghe en Nader Farman. Dit seizoen is hij docent aan de Haagse acteerstudio.

Plaats: ergens in Overijssel.

Tijd: 10 dagen, verdeeld over 6 weekenden van 10.00-17.00 uur (incl. 1 uur pauze).

Data: Zaterdag 2 november en zondag 3 november, zondag 8 december, zondag 22 december en maandag 23 december (kerstvakantie), zaterdag 4 januari en zondag 5 januari, zondag 9 februari, zaterdag 8 maart en zondag 9 maart.

Kosten: NCA/OCA-leden f 300,-. Niet-leden f 400,-. Exclusief eventuele overnachtingen en maaltijden.

Aanmelding zo spoedig mogelijk bij het OCA-secretariaat.

- Let op: Deze masterclass vindt alleen doorgang bij voldoende inschrijving.

CURSUSSEN REGIO ZWOLLE

Informatie en opgave bij Marjan Penterman, (038) 454 71 94.

Spelcursus: *Vies, lelijk, slecht en gemeen*.

In alle scèns en stukken komen bullebakken, intriganten voor. Spelers vinden het moeilijk om personages met duidelijk negatieve karaktereigenschappen inhoud te geven, waardoor

deze markante en theatraal interessante rollen vaak te weinig uit de verf komen. In deze cursus leren spelers leren om vanuit zeer uiteenlopende invalshoeken 'the bad ones' in al hun glorie vorm te geven.

Docent: Simone van der Klei.

Duur: 20 weken.

Tijd: februari-juni 1997.

Plaats: Wijkcentrum De Enk Zwolle.

Cursus lichttechniek

Een cursus voor mensen die de techniek verzorgen bij amateur-theater-voorstellingen of dit graag willen gaan doen, regisseurs en dramadocenten. Tijdens de cursus wordt aandacht besteed aan zowel technische als artistieke aspecten van het lichtplan: hoe tref je de sfeer en zeggingskracht van een theaterstuk. Hoe ondersteun je het spel van de spelers?

Docenten: Annette de Boer, Paul Hutschemaekers (theater-technici van het Papenstraattheater in Zwolle).

Duur: 5 weken.

Tijd: woensdag 2, 9, 16, 23, en 30 oktober 1996.

Plaats: Papenstraattheater Zwolle.

CURSUS REGIO STEENWIJK

Informatie en opgave bij Astrid de Vries (0527) 26 18 46.

Spelcursus: *Victor-Victoria*

In deze cursus worden de rollen omgedaaid: vrouwen in mannenrollen, mannen in vrouwenrollen. De kick, uitdaging en lol van toneelspelen is dat je vorm leert geven aan personages die, op het eerste gezicht, ver van je af staan. Hoe kun je als man een lieflijke prinses, een moederkloek of als vrouw een bouwvakker, of versierder spelen? Spelplezier en de wil om grenzen te verleggen staan voorop.

Docent: Simone van der Klei.

Duur: 20 weken. Tijd: Voorjaar 1997.

NCA

NCA, Muurhuizen 30, Postbus 566, 3800 AN Amersfoort.
Informatie, aanmelding en cursusadministratie:

Treesje Schaeffer,

dagelijks te bereiken van 13.00-17.00 uur. (033) 461 57 43.

Repertoire-advieslijn

Dinsdag-, woensdag- en donderagochtend van 9.00-12.00 uur
kunt u het NCA bellen voor advies op het gebied van
repertoirekeuze of dramaturgie:

(033) 465 47 28.

Cursussen

De NCA-cursussen zijn voornamelijk bestemd voor 'het kader',
dat wil zeggen niet zozeer voor de spelers, maar voor de
regisseurs, docenten, technici en anderen, zowel beroeps-
mensen als gevorderde amateurs.

Over cursusinhoud en toelatingsvoorwaarden kunt u contact
opnemen met NCA-medewerkers, elke dinsdagmiddag van
14.00-17.00 uur: (033) 461 57 43.

Toneel: Stone van den Hurk.

Muziektheater: Cilia Hogerzeil.

Theatertechniek: Dan Rapaport.

Poppenspel en objecttheater: Anita Twaalfhoven.

Mime en Bewegingstheater: Loes van der Pligt.

TONEELSPELEN

Speelstijl

Voor amateurregisseurs die in het bezit zijn van het certificaat
amateurtoneel-regisseur.

Niet allen het decor, de kostuums en het licht, maar vooral de
vorm van het spel bepaalt voor een groot gedeelte de zeggings-
kracht van de voorstelling. De speelstijl is misschien wel het
belangrijkste instrument van de regisseur. De keuze voor een
speelstijl is niet alleen afhankelijk van de tekst, maar nog meer
van de ideeën en opvattingen van de regisseur. Op basis
waarvan kies je een speelstijl? Wat vertelt de gekozen speelstijl
over de tekst en hoe werk je met spelers daaraan? Drie verschil-
lende regisseurs werken samen met de cursisten één en de-
zelfde scène uit. Daarbij staat het werken met speler en de

daaruit voortvloeiende speelstijl centraal.

Docenten: Wim Segeren, Marcia Hexpoor, Peter Stam.

Duur: 2 dagen: 2 en 3 november. Tijd: 10.30-17.30 uur.

Plaats: Utrecht.

MUZIEKTHEATER

Vervolgtraining muziektheater: regie en directie, voor regisseurs en dirigenten

Als vervolg op de Oriëntatiecursus Muziektheater in Noord-Holland, wordt een langlopende Training Muziektheater georganiseerd. Aan de cursus kunnen ook mensen deelnemen die de Oriëntatiecursus niet hebben gevolgd. Aan deelname gaat een intakegesprek vooraf.

Dit is een samenwerkingsproject van De Kunst Noord-Holland, BOOG Noord-Holland, NCA en SNK.

In de cursus komen regie en directie van muziektheater aan bod. Aan de orde komen o.a. interpretatie/dramaturgie, spelregie/mise en scène, koor- en ensembleregie, repetitieorganisatie.

Hoofddocent: Aga de Wit.

Zij is docent drama op het Conservatorium Alkmaar. Ze regisseert vele muziektheater-voorstellingen. Bovendien trad zij regelmatig op in professionele musicals als danseres en zangeres.

Duur, tijd, plaats: najaar '96/voorjaar '97, Alkmaar.

Nadere informatie bij SNK, Hans Lamers, (030) 231 31 74.

Studiedag Muziektheater: Onbekend repertoire, voor regisseurs, dirigenten en vocale en instrumentale repetitoren

De Muziekbibliotheek van het Haags Gemeente Museum bezit een grote collectie muziektheater-repertoire uit de achttiende en negentiende eeuw; de zogenaamde collectie van het 'Théâtre de la Haye', waarvan een deel ook voor en door amateurs uitvoerbaar is. Op deze studiedag wordt aandacht aan deze collectie besteed onder leiding van medewerkers van de Muziekbibliotheek.

Datum: maandag 18 november.

Tijd: overdag, precieze tijden aanvragen bij het NCA.

Plaats: Haags Gemeentemuseum, Muziekbibliotheek.

Workshop Opera De Neus van D. Sjostakovitsj

Voor regisseurs, dramadocenten, dirigenten, zangers en repetitoren.

Onder begeleiding van de Afdeling Educatie van het Muziektheater wordt ingegaan op verschillende aspecten van deze uitvoering van *De Neus*, zowel muzikaal, als regie, vormgeving en productie. Tevens wordt een rondleiding achter het toneel gemaakt. Op de avond wordt de voorstelling bezocht. De deelnemers ontvangen vooraf aan de workshop een studiemap over deze opera.

Datum: 15 oktober. Tussen ± 13.00 en 23.00 uur.

Plaats: Het Muziektheater, Amsterdam.

POPPEN-, OBJECT-, BEELDEND THEATER

Tijdens *Images*, het tweejaarlijkse internationale festival dat van 1-10 november in Arnhem gehouden wordt, organiseert het NCA gesprekken met Neville Tranter van het The Stuffed Puppet Theater en Frits Vogel van het Grifttheater.

Informatie over het festival bij de festivalorganisatie
(026) 368 33 86.

Gesprekken met theatermakers*Images I. The Stuffed Puppet Theater*

Voor docenten poppen-, object- en beeldend theatermakers en andere geïnteresseerden.

Neville Tranter maakt solo-voorstellingen waarin hij samen speelt met manshoge poppen. Tijdens 'Images' speelt hij zijn nieuw uit te komen voorstelling *Salomé*, een vrije bewerking naar Oscar Wilde en Richard Strauss. De hoofdrolspelers komen aan het woord over hun visie op de gebeurtenissen in en rond de legende. Salomé, Jokanaan, Herodes Antipas, de beul en Sjon bieden 'een avond vol leugens en verzinsels. Bloedstollende bekentenissen, schaamteloze verleidingspogingen en openhartige inkijkjes'. Na afloop vertelt Neville Tranter over zijn visie op de legende en het maakproces van de voorstelling.

Datum: 8 november.

Tijd: voorstelling: 20.30 uur. Nagesprek: 22.00 uur.

Plaats: Stadsschouwburg in Arnhem.

Images II. Het Grifttheater

Voor docenten poppenspel, drama en mime; regisseurs van

amateurtheater en andere geïnteresseerden in beeldend theater. *Gevilde Welving* van het Grifftheater is een opzienbarende beeldende bewegingstheatervoorstelling over het leven en werk van de Roemeens/Franse beeldhouwer Constantin Brancusi. De titel *Gevilde Welving* is ontleend aan het streven van Brancusi naar de meest zuivere vorm. Zijn sculptuur *De Oneindige Zuil* inspireerde tot de voorstelling die vorig jaar in het Centre Pompidou in Parijs en in een zestig meter lange tunnel onder The Philadelphia Museum of Art in Philadelphia gespeeld werd, naar aanleiding van de grote Brancusi-tentoonstelling, die in beide steden te zien was. Tijdens het festival speelt de voorstelling in de grote hal van de Eusebiuskerk in Arnhem.

Datum: 3 november.

Tijd: Voorstellingen: 20.00 en 22.00 uur.

Bespreking: tussen de twee voorstellingen in.

INTERDISCIPLINAIR THEATER

In de jaren zestig was interdisciplinair werken een van de kenmerken van het vernieuwende theater. Mensen uit verschillende disciplines werkten samen binnen een voorstelling. In de jaren negentig is deze vermenging van disciplines niet meer weg te denken. Ook binnen het amateurtheater begint het interdisciplinair theater aan belangstelling te winnen. Op twee studiemiddagen vertellen theatermakers over hun samenwerking en hun werkwijze bij het maken van een voorstelling. U kunt deze middag als toehoorder bijwonen, tevens is er gelegenheid om vragen te stellen.

Studiemiddag Toneel & Mime: Catharina Haverkamp en Trudie Lute
Catharina Haverkamp heeft vanaf 1991 in verschillende theatergroepengespeeld, InDependence, Zuidelijk Toneel, en met verschillende regisseurs gewerkt: Ramon Gieling, Rieks Zwarte, Henry van Zanten en vele anderen. Daarnaast werkt ze ook regelmatig voor televisie. Trudie Lute werkt sinds 1987 als docente en theatermaakster aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, de mime-opleiding. Vanaf 1984 heeft ze in verscheidene theatergroepen gespeeld en samengewerkt met verschillende regisseurs. In 1994 hebben Trudie Lute en Catharina Haverkamp de voorstelling *GO HOME* gemaakt, en in 1996 de voorstelling *GO HEAVEN*.

Datum: 1 november.

Tijd: 15.00-17.00 uur.

Plaats: Vlaams Cultureel Centrum, De Brakke Grond, Nes 45, Amsterdam.

Workshop Toneel & Mime

De workshop staat open voor mime-docenten en -spelers en dramadocenten en regisseurs amateurtheater. Deelname aan de workshop is niet mogelijk zonder deelname aan de hierboven beschreven studiemiddag.

Data: 2 en 3 november.

Tijd: 10.00-17.00 uur (inclusief pauzes).

Plaats: Mime-opleiding, Hortusplantsoen 2, Amsterdam.

TECHNIEK

Opleiding theatertechniek en ontwerpen

De cursus behandelt theoretisch alle theatertechnische aspecten die horen bij het maken van een voorstelling. Na het volgen van deze cursus moet de cursist in staat zijn om zelfstandig een voorstelling technische te ontwerpen en begeleiden. Theater-techniek als theatraal middel staat centraal. De techniek wordt beschouwd als vormgevingsmiddel. Onderwerpen als theater-geschiedenis, dramaturgie en andere elementen van theater-vormgeving worden behandeld. Aan de orde komen ook: monteren, analyseren en weergeven van geluid, werken met geluidsapparatuur, lichtontwerpen, kleurgebruik en werken met belichtingsapparatuur, lichtcomputers en licht-ontwerp-programma's, special effects enz.

Toelating: basiscursus theatertechniek of vergelijkbare, aantoonbare ervaring. Voor het behalen van een certificaat van deze opleiding moeten de cursisten, na het volgen van deze cursus, als stage een produktie technisch ontwerpen en uitvoeren. De stage wordt begeleid en beoordeeld. In verband met de grote diversiteit aan onderwerpen zullen de lessen door diverse gespecialiseerde docenten gegeven worden.

Docenten (o.a.): Annemiek Paulides (vormgeving), Dan Rapaport (coördinatie en licht), Sebastiaan van Haperen (geluid) en Frank Verhagen (dramaturgie).

Duur: 14 zondagen en afsluitend weekend, cursusjaar 1996/'97.

Plaats: NCA studio Amersfoort + bezoeken aan theater of theatergezelschap.

9 Voorstellingen en festivals

Hieronder treft u die voorstellingen en festivals aan die in de jaaroverzichten van de schouwburgen vermeld staan of doorgegeven zijn aan KCO.

Nieuws over voorstellingen en festivals voor of door amateurs of die interessant zijn voor amateurs en die in de loop van het seizoen bekend worden, kunt u sturen naar KCO. Deze kunnen dan opgenomen worden in de Nieuwsbrief (deadlines zijn 15 november 1996 en 31 maart 1997).

Almelo

Hof 88, Elisabethhof 2, 7607 ZD Almelo, (0546) 85 03 38.

Zaterdag 5 oktober. Toneel op Stelten met *Niños*, een musical over zwervkinderen in Zuid-Amerika.

Zaterdag 23 november. Toneelvereniging U.D. met *Hoogheid, uw kameel staat voor*.

Enschede

Twentse Schouwburg

Langestraat 49, 7511 HB Enschede, (053) 485 85 85.

Donderdag 17 en vrijdag 18 oktober. Enschedees Operette Gezelschap met *Eine Nacht in Venedig*.

Donderdag 3 en vrijdag 4 april. Boer'n leu met *Van heur'n zegg'n*.

Helmer-T-ater

Broekheurneringweg 1050, 7546 TA Enschede
(053) 475 56 23 (doorkiesnummer).

Donderdag 17 oktober. Open Podium voor iedereen die graag wil optreden: een theateract uitproberen of een lied zingen et cetera. Inschrijfformulieren zijn bij het theater te verkrijgen.

Zondag 20 oktober. De Verstrooiers met Shakespearemusical *Spel de Vergissingen*.

Hardenberg

De Voorveghter

Badhuisplein 3, 7722 XA Hardenberg, (0523) 26 01 94.

Donderdag 13 en vrijdag 14 maart. Boer'n leu met *Van heur'n zegg'n*.

Zaterdag 7 december. Toneelgroep Nut en Ontspanning met
Het Verjaardagsfeest van Pinter.

Hengelo

Stadsschouwburg

Beursstraat 4, 7551 HV Hengelo, (074) 291 18 66.

Dinsdag 28 januari. Hengelose revue met *Er is meer.*

Vrijdag 28 februari. Boer'n leu met *Van heur'n zegg'n.*

Donderdag 12 april. Hengelose Opera en Operettevereniging
met *Die Schöne Helena.*

Donderdag 24 april. De Rederijkers.

Kampen

Stadsgehoorzaal, Burgwal 84, 8261 ES Kampen, (038) 331 73 43.

Vrijdag 4 oktober. Toneelclub Kampereiland Oranjevereniging.

Vrijdag 18 en zaterdag 19 oktober. Toneelvereniging Komma.

Vrijdag 22 en zaterdag 23 november. Operettevereniging
St. Caecilia.

Vrijdag 17 en zaterdag 18 januari. De Deltaruiters.

Zaterdag 22 februari. Toneelvereniging Kleine Komedie.

Vrijdag 28 februari. Toneelclub Hippisch Centrum.

Zaterdag 5 april. Toneelvereniging De K.A.T.

Zaterdag 26 april. Toneelvereniging In Andermans Schoenen.

Zaterdag 3 mei. Voorstelling van de Kindermuziektheatergroep
van het Speelwerk.

Nijverdal

Spoortheter, Parallelweg 45, 7442 EA Nijverdal, (0548) 61 24 94.

Zaterdag 12 oktober. Toneelvereniging Nut en Genoegen met *Er
loopt een streepje door.*

Vrijdag 25 oktober. Muziektheatergroep In de Steigers met
Waarheid of Durven.

Raalte

Hoftheater, Knapenveldsweg 1, 8102 RR Raalte, (0572) 35 28 33.

Zaterdag 3 mei. Toneelgala. Raalter toneelverenigingen presen-
teren zich en de Raalter Toneelprijzen worden uitgereikt
door de wethouder.

De Meenthe, Stationsplein 1, 8330 GM Steenwijk, (0521) 51 40 04.
Vrijdag 1 november. Toneelvereniging Apollos.
Vrijdag 29 november. Toneel Steenwijk Eén.
Vrijdag 7 februari. Toneelvereniging 't Aol Volk met *Tussen kunst en vrijerij*.

Zwolle

Schouwburg Odeon
Blijmarkt 25, 8011 ND Zwolle, (038) 421 48 00.
Vrijdag 8, zaterdag 9, dinsdag 12, woensdag 13 november.
Theater Transparant met *Vuur in de Sneeuw*.

FESTIVALS

Arnhem

Images

Een festival voor poppen-, object- en beeldend theater waarin grootschalige figuren gebruikt worden en de theatermakers proberen verschillende theatervormen met elkaar te combineren.
Tijd: 1 t/m 10 november 1996.
Plaats: verschillende locaties in Arnhem. Informatie over het festival bij de festivalorganisatie (026) 445 33 49.

Deventer

Provinciaal Ouderenfestival Deventer

Tijd: 12 maart 1997.
Plaats: Schouwburg De Leeuwenbrug, Deventer.

Hengelo

Toneelfestival voor kinderen

Slotpresentatie van de maandelijkse lessen toneelspelen voor kinderen.
Tijd: zaterdag 19 april, 11.00-15.30 uur.
Plaats: Schouwburg Hengelo.

Index op plaats

In Overijssel

Almelo

cursussen e.d. 44

docenten 39

Avereest

buitenlocaties 36

Borne

buitenlocaties 36

Den Ham

zalen 33

Deventer

cursussen e.d. 45

licht, geluid, decor, kostuums 38

Diepenveen

licht, geluid, decor, kostuums 37

zalen 33

Goor

docenten 42

licht, geluid, decor, kostuums 38

Haarle

zalen 34

Hengelo

cursussen e.d. 54

docenten 40

regisseurs 31

zalen 34

Holten

docenten 40

Kampen

cursussen 57

docenten 40, 41

licht, geluid, decor, kostuums 36

regisseurs 31, 32

Losser

zalen 34

Lutten

zalen 34

Markelo
 buitenlocaties 36
Nieuw-Heeten
 zalen 34
Nijverdal
 buitenlocaties 36
Oldenzaal
 docenten 41
 zalen 34
Olst
 zalen 35
Overdinkel
 zalen 35
Reutum
 zalen 35
Steenwijk
 cursussen 67
Vroomshoop
 regisseurs 32
Wesepe
 zalen 35
Zwolle
 cursussen 58, 61, 63, 66
 docenten 41, 42
 licht, geluid, decor, kostuums 37, 38
 regisseurs 32
 buitenlocaties 36
 zalen 35

Buiten Overijssel

Amersfoort
 cursussen 72
 docenten 39
Amsterdam
 cursussen 70, 71, 72
Arnhem
 cursussen 70
 docenten 39
Bant
 docenten 41
 licht, geluid, decor, kostuums 37, 38

Geldrop	
docenten	40
regisseurs	31
Hattem	
licht, geluid, decor, kostuums	38
Hoorn	
licht, geluid, decor, kostuums	37
Zaandam	
licht, geluid, decor, kostuums	37
Zutphen	
docenten	41, 42
licht, geluid, decor, kostuums	37
regisseurs	32

Colofon

Wegwijzer voor het amateurtheater in Overijssel 1996-'97 is een uitgave van Kunst & Cultuur Overijssel.

Samenstelling en redactie:
Maud Breen (Kunst & Cultuur Overijssel).

Met dank aan het OCA, Karin Klomp en al diegenen die materiaal voor de Wegwijzer hebben aangedragen.

Vormgeving: Ricardo Liong-A-Kong.

Druk: Drukkerij Twente Hengelo B.V. Hengelo.

Gegevens voor de Wegwijzer 1997-'98 moeten uiterlijk 31 mei 1997 op onderstaand adres binnen zijn.

Voor de nieuwsbrieven geldt hetzelfde adres en zijn de deadlines 15 november 1996 respectievelijk 31 maart 1997.

Kunst & Cultuur Overijssel,
Jacob Catsstraat 25, 8023 AE Zwolle, (038) 453 75 27.

